

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΞΕΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

17
1923

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

Ε.Υ.Δ. Σ. Π. Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΙΖ'. — 31 Μαγτίου 1923. — ΤΕΥΧΟΣ Α'.

ΠΕΡΙ ΑΓΑΛΜΑΤΩΝ, ΣΤΗΛΩΝ ΚΑΙ ΘΕΑΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΡΛΔ' κατάλοιπον ἀποτελούμενον ἐκ σελίδων γεγραμμένων 38 περιέχει ἀντίγραφον ἐκ τοῦ κώδικος Κουτλουμουσίου ὑπ' ἀριθμὸν 220 ἀπὸ φύλλου 165α καὶ ἐξῆς ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Ἱστορία διὰ τὰ κτίρια καὶ οἰκοδομήματα καὶ διὰ τὰ κίονια ἤτοι κολῶνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως». Εἶνε προφανές ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ γνωστοῦ ἔργου τοῦ ἀποδιδόμενου εἰς Γεώργιον τὸν Κωδινὸν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν «Περὶ ἀγαλμάτων, στηλῶν καὶ θαυμάτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως», τοῦ ἐκδεδομένου ἐν τῇ γνωστῇ ἐκδόσει τῆς Βόννης ὑπὸ τοῦ Bekker¹ καὶ ἐν τῇ Πατρολογίᾳ τοῦ Migne². Τὸ ἡμέτερον ἀντίγραφον περιέχει μετάφρασιν εἰς τὴν ἀπλὴν τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῆς σελίδος 31 τῆς ἐκδόσεως τῆς Βόννης. Ἡ μετάφρασις ἡμῶν διαφέρει ἐνιαχοῦ τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου παρουσιάζουσα ἐνιαχοῦ μὲν προσθήκας, ἐνιαχοῦ δὲ παραλείψεις. Αἱ προσθήκαι αὗται καὶ παραλείψεις ἀναμφιβόλως προέρχονται τὸ μὲν ἐκ τοῦ διαφόρου κειμένου, ὅπερ εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν ὁ ἡμέτερος μεταφραστής, ὑπάρχουσι

1. Σελ. 27 καὶ ἐξῆς

2. Τομ. 157 σ. 492 ἐξ.

δὲ ὡς γνωστὸν διαφοραὶ πολλὰ τοῦ κειμένου ἐν τοῖς διαφόροις χειρογράφοις. τὸ δὲ ἐκ τοῦ μεταφραστοῦ ὡς π. γ. ἡ προσθήκη τοῦ πρώτου ψαλμοῦ κ.λ.π. Τοιαῦται μεταφράσεις ὑπάρχουσιν εἰς πολλὰ χειρόγραφα, ἅτινα δυστυχῶς δὲν ἔχουσιν ἐτι ἐξετασθῆ λεπτομερῶς.¹ Τὸ κείμενον τῆς ἡμετέρας μεταφράσεως εἶναι ἀξιὸν ἐκδόσεως οὐ μόνον ὑπὸ ἔποψιν γλωσσικῆν, ἀλλὰ καὶ ἔνεκα τῶν προσθηκῶν καὶ παραλείψεων, ἃς περιέχει καὶ τῆς ἐρμητικῆς ἐνισχυοῦ δυσκόλων καὶ διερθηταρμένων χωρῶν τοῦ ἀρχαίου κειμένου. ἐξ ἧς δυνάμεθα νὰ συμπεράνωμεν πολλὰ τοῦ τῆν ἀρχικὴν μορφήν τοῦ ἀρχαίου κειμένου.

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε ἐνταῦθα ὅτι τὸ ἡμέτερον ἀντίγραφον περιέχει τὴν μετάφρασιν ὅλου τοῦ ἔργου «Περὶ ἀγαλαμάτων κλ.». ἔπειτα δὲ ἀνευ ἰδιαίτερας ἐπιγραφῆς συνεχίζει τὴν μετάφρασιν τοῦ «Περὶ κτισμάτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως» ἔργου ἀπὸ ἀρχῆς² μέχρι τῆς σελίδος 7ῆς τῆς ἐκδόσεως τῆς Βόννης.

Ἄξιον ἐπίσης ἀναγραφῆς εἶνε τὸ ἀκόλουθον σημείωμα τοῦ ἀντιγραφῆως³ ἐν τέλει τοῦ ἀντιγραφέντος κειμένου.

«Τὰ ὁ ὁ ὀποῦ ὀποῦ ἰκανῶς δυσδιάκριτα ἐν τῷ κώδικι διὰ τὴν περίεργον στροφὴν τῶν πνευμάτων. Τὰ δὲ ἐν τῇ ὡς σημειώματα χειρὶ τοῦ ιζ' αἰῶνος»⁴.

Κ. Ι. Δ.

1. Πρβλ. ἐν Byz. Zeitsch. τομ. 4 (1893) σ. 272 ἔ. καὶ τομ. 8 (1899) τὰς διατριβὰς τοῦ Praechter πρβλ. 8^ο ἐτι καὶ τὰς διατριβὰς τοῦ Th. Preger ἐν τῷ αὐτῷ περιοδικῷ τομ. 13 (1904) σ. 370 ἔ. καὶ τομ. 14 (1905) σ. 272 ἔ.

2. Πρβλ. ἐκδ. Βόννης σ. 71 ἔ.

3 Τὸ ἔργον τοῦτο ἔχει ἀντιγράψει ὁ ἴδιος ὁ Λάμπρος ὡς δύναται τις κάλλιστα ἐκ τῆς γραφῆς νὰ πεισθῆ. Προφανῶς ὁ Λάμπρος θὰ ἐγνώριζεν ὅτι τὸ κείμενον τοῦτο εἶνε ἀπλή μετάφρασις γνωστοῦ ἐκδεδομένου κειμένου. ἀντιέγραψε δὲ τοῦτο πιθανῶς διὰ τοὺς λόγους, οὗς ἀνέφερον ἀνωτέρω καὶ οἵτινες ἐπεισάν με ὅτι καὶ ἐκδόσεως ἀξιὸν εἶναι τὸ κατάλοιπον τοῦτο.

4. Ἐν. ἀν. σελ. 38 ἐν τέλει.

**Ἱστορία διὰ τὰ κτίρια καὶ οἰκοδομήματα καὶ διὰ τὰ κίονια
ἦτοι κολῶνας τῆς Κωνσταντινουπόλεως**

Ὅτι εἰς τὴν χάλκινην καμάρα σιμὰ τῆς ἁγίας Πουλχερίας εἰς τὸ ἄπλωμα τοῦ παλατίου ἐστήκωσαν μίαν μεγάλην κολῶνα μαρμαρένια εἰς τὸ ὄνομα τῆς αὐτῆς Πουλχερίας. Καὶ εἰς αὐτὸν τὸν τόπον ἦσαν καὶ ὁ Ζήνων καὶ ἡ Ἀριάδνη ἡ γυναῖκα τοῦ Θεοδοῦς εἰς μάρμαρα ἤγουν εἰς δύο κολῶνας ὅπου εἶχανε στίχους λυπητικούς ἐνὸς φιλοσόφου ὀνόματι Σεκουῦδος, οἱ ὁποῖοι στίχοι εἶχαν τὴν ἱστορίαν πῶς ὁ Θεοδῶς ὁ ἀνὴρ τῆς Ἀριάδνης καὶ υἱὸς τοῦ Αἰγέως ὅπου ἦτον βασιλεὺς εἰς τὴν Ἀθήναι ἐγένη βασιλεὺς εἰς τὴν Κρήτην καὶ ἐδίωξε τὸν Μινώταυρον ὅπου ἐβασίλευεν ἐκεῖ, καὶ ὕστερον πάλαι ὑπὲρ τὸν κρυμμένον εἰς ἓνα σπήλαιον καὶ ἐσκότωσέν τον, καὶ ἐπῆρε τὴν Ἀριάδνην, πρὸ εἰπαμεν γυναῖκα, ἡ ὁποία ἦτον τοῦτουνοῦ τοῦ σκοτωμένου θυγατέρα. Ἐπειτα ἠθέλησεν (φ. 1656) νὰ περάσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν πατέρα του τὸν Αἰγέα νὰ τοῦ εἰπῇ πῶς ἐνίκησε τὸν Μινώταυρον τὸν ἐχθρόν του. Ὅμως πρὶν νὰ ἔλθῃ, τινὲς εἶπανε ψέμματα εἰς τὸν πατέρα του πῶς τοῦτος ὁ Θεοδῶς ὁ υἱὸς του ἀπέθανε. Καὶ ὁ πατέρας του ἀπὸ τὸ πικρὸν τοῦ ἀνέβη ἀπάνω εἰς μίαν πέτραν μεγάλην καὶ ἀπεκεῖ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπνίγη· διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὠνομάσθη τὸ πέλαγος ἐκεῖνο ἕως τὴν σήμερον ἀρτζιπέλαγον, διότι ἐπνίγη ὁ Αἰγέως ἐκεῖ. Καὶ ἀφ' οὗ ἦλθεν ὁ Θεοδῶς καὶ ἔμαθεν πῶς ἐπνίγη ὁ πατέρας του ἀπὸ τὴν λύπην του δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ γυρίσῃ εἰς τὴν Κρήτην, μόνον ἀπόμεινε εἰς τὴν Ἀθήναι εἰς τὸν τόπον τοῦ πατρὸς του. Τούτην τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ὑπόθεσιν ἔλεγαν οἱ στίχοι ἐκεῖνοι οἱ λυπητικοὶ ἔπου ἔκαμεν ὁ Σεκουῦδος ὁ φιλόσοφος ὡς ἂν εἶπαμεν.

Ἀντικρὺς δὲ αὐτῆς τῆς χάλκινης καμάρας ἦσαν καὶ δύο κεφάλια μαρμαρένια φοβερά, διότι ἦσαν τῆς γοργώνας εἰς ὁμοίωμα γυναικῶν καὶ ἦσαν περιεχρυσωμένα· ἡ ὁποία Γοργώνα ἦτον γυναῖκα καὶ εἶχε τὸ πρόσωπόν της τόσο φοβερόν ὡς ἂν λέγουν οἱ μῦθοι διὰ ὁποῖος τὴν ἐβλεπεν ἀπέθανε. Ἄμῃ ἡ ἀλήθεια εἶναι διὰ τὴν Γοργῶνας ἦσαν γυναῖκες κακαῖς καὶ γλωσσώδεις, ὅπου δὲν ἠμποροῦν τινεὲς νὰ ζήσῃ (φ. 166α) μετ' αὐταῖς, καὶ διὰ τοῦτο ἐφευγαν ἀπὸ ταύταις,

ἔτι ἀθανάτωναν τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν κακὴν τοὺς γλῶσσαν. Ἀκόμη ἤφεραν ἀπὸ τὴν Ἐφεσον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν ποῦ ἦτον εἰς τὸν καιρὸν τῶν Ἑλλήνων τῆς θεᾶς τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ Ἀρτεμιν ἔλεγαν τότε τὸ φεγγάρι, ἤφεραν λοιπὸν ἀπ' ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐλληνικὴν ἄνω κολῶνες μεγάλες, ἀπὸ ταῖς ὁποῖαις ταῖς τέσσαρες ἕστησαν εἰς τὰ μέρη ποῦ ἦτον ὁ Ταῦρος εἰς τὰ καλάτια τοῦ Κωνσταντινίου καὶ τῆς γυναικὸς του τῆς Ἰουλιανῆς καὶ τῶν παιδίων του, καὶ ταῖς ἄλλες τέσσαρες κολῶνες ταῖς ἔβαλαν εἰς τὸ ζερβὸν μέρος τῆς χάλκινης καμάρας. ἔπει καὶ ὁ Ἰουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς ἕστησαν ἕναν σταυρὸν. Καὶ ἦσαν κίονια ἀλόχρυσα τοῦ Βελισαρίου καὶ τοῦ Τιβερίου καὶ τοῦ Θρακῆ τοῦ καμπούρη. Καὶ τὸ πρῶτον κίονι ἦτον λεπτότατον ἀπὸ τοῦ Ἰουστιανοῦ. Καὶ ἦσαν καὶ τῶν συγγενῶν του ἄλλα ἑπτὰ κίονια, μερικὰ μαρμαρένια καὶ μερικὰ χάλκινα. Ἦσαν καὶ δύο ἄλογα χάλκινα ὅπου ἕστέκονταν ἀπάνω εἰς τὴν καμάραν, τὰ ἑποῖα εἶχαν τὰ φέροι ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀρτέμιδος ἀπὸ τὴν Ἐφεσον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουστιανοῦ ὅπου ἔκτισε τὴν ἁγίαν Σοφίαν, καὶ ἐστήλωσάν τα διὰ νὰ στέκονται καλά. Ὁμοίως καὶ ἐστήλωσαν καὶ τὸν σταυρὸν διὰ νὰ στέκεται στερεά. (φ. 167α) Ἦτονε ἀκόμη ἐκεῖ καὶ μία κολῶνα τοῦ Μαξιμίνου μεγάλη. Καὶ ἦτον καὶ τὸ γένος ἔλον τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἐκεῖ γλυμμένον εἰς μάρμαρον Ἀκόμη ἦτον καὶ ἡ συμφορὰ τοῦ Μαυρικίου καὶ τῆς γυναικὸς του καὶ τῶν παιδίων του ἐκεῖ γλυμμένη, τὸν ὁποῖον Μαυρίκιον τὸν βασιλέα καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ τὰ παιδιά του ἐσκότωσαν ὁ Φωκᾶς ὁ τύραννος κατὰ δικαιοκρίαν τοῦ Θεοῦ, διότι δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξαγοράσῃ τοὺς Χριστιανοὺς σκλάβους χιλιάδες (κενόν) εἰς τὴν Θεσσαλονικὴν ὅπου τοὺς εἶδαν ἀπὸ φλωρὶ τὸν $\bar{\alpha}$, ἀμὴ ἄφηκεν καὶ τοὺς ἐσκότωσαν οἱ ἕρβαροι. Καὶ διὰ ταύτην τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἐφάνη εἰς τὸν ὕπνον του ὅτι ἦτον ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ κριτηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ ἐρώνησάν τον ποῦ θέλει νὰ παιδευθῇ, εἰς τὸν κόσμον ἐτοῦτον τὸν πρόσκαιρον ἢ εἰς τὴν μέλλουσαν κρίσιν, τὸ αἷμα τῶν Χριστιανῶν ποῦ ἐχύθη. Καὶ ἐκεῖνος ἀποκρίθη, καὶ ἐπαράκάλεισε νὰ παιδευθῇ εἰς τοῦτον τὸν κόσμον. Ἐἵζη λοιπὸν εἰς ὀλίγας ἡμέρας ἦλθεν ὁ Φωκᾶς ὁ τύραννος· καὶ πρῶτα τοῦ ἐπήρησε τὴν βασιλείαν καὶ ἔκαμεν τον σκλάβον αὐτὸν καὶ τὴν γυναῖκά του,

καὶ τὰ παιδιὰ του, ἔπειτα εὐθὺς ἔκρυσεν ἓνα ἓνα του παιδί ὀμπρὸς του. (φ. 167α) Καὶ ἐκεῖνος ἔλεγεν εἰς πᾶσα του παιδί ποῦ ἔκοπταν δίκαιος εἶσαι Κύριε καὶ δικαία σου εἶναι ἢ κρίσις σου, ἐνθυμῶντας τὴν ἁμαρτίαν ποῦ ἔκαμεν καὶ δὲν ἀγόρασε τοὺς σκλάβους. Τέλος ἔκοψεν καὶ τὴν γυναῖκά του καὶ αὐτόν. Καὶ ἐπαιδεύθη εἰς τοῦτον τὸν κόσμον διὰ νὰ μὴν παιδευθῆ εἰς ἐκεῖνον, ὡστὴν καὶ οἱ χρονογράφοι λέγουσι πλατότερον τούτην τὴν ἱστορίαν.

Εἰς τὴν καμάραν ποῦ ἔλεγαν τοῦ μιλίου ἦτον μία κολῶνα θαυμαστή τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῆς ἁγίας Ἑλένης ὁποῦ ἦτονε καὶ ὁ σταυρὸς ὁποῦ εἶδαν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τοὺς εἶπε Κωνσταντίνε ἐν τούτῳ νίκα, ἐβαστευσάν τον εἰς τὸ χέρι τους, καὶ μέσχα εἰς τὸν σταυρὸν ἦτον καὶ ἡ τύχη τῆς πόλεως. Καὶ μία κλειδαριά κλειδομένη καὶ ἦτον στοιχειωμένη ὅτι κανένα κακὸν νὰ μὴν πιάνη εἰς τὴν πόλιν τούτην, ἀμὴ ὁποῖος ὀρίζει τὴν πόλιν νὰ νικᾷ τοὺς ἐχθροὺς του καὶ τὰ ἄλλα ἔθνη, καὶ οἱ ἐχθροὶ νὰ μηδὲν εὐνοῦνται νὰ κάμουν τίποτε, ἀμὴ νὰ στέκονται μακρὰ, καὶ νὰ παγένουν ὀπίσω ὡς νικημένοι. Καὶ τὸ κλειδί τούτης τῆς κλειδαρίας τὸ ἔχωσαν εἰς τὴν ρίζαν κάτω τῶν κιόνων. Καὶ εἰς τὸ αὐτὸ θεμέλιον ἦσαν καὶ ἄλλαις κολῶνας ἦγον τῆς Σοφίας, ποῦ ἦτον γυναῖκα τοῦ Ἰουστίνου τοῦ Θρακῆς (φ. 167β) καὶ Ἀτράβας τῆς θυγατρὸς του καὶ Ἑλένης τῆς ἀνεψίας του.

Εἰς τὸν τόπον ποῦ εἶδαν τὰ ἀρτζιχάλια ἦτον μία κολῶνα τοῦ μεγάλου Λέοντος τοῦ μακέλη, τὴν ὀποιάν ἐστησεν ἡ ἀδελφὴ του ἢ Εὐφημία, διότι τὸ σπητεῖ τῆς ἦτον ἐκεῖ καὶ πᾶσαν ἐβδομάδα ὑπήγευεν εἰς αὐτὴν ὁ βασιλεὺς Λέων, διότι ἦτον παρθένα καὶ γνωστικὴ πολλά. Καὶ ὅλοι οἱ ἀδικημένοι καὶ ὅσοι εἶχαν παράπονον καὶ οἱ ἐντόπιοι καὶ ξένοι καὶ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον ἐκεῖ εἰς τὸ κιόνι ἔβαναν τὰ ἀρτζιχάλια τους. Καὶ ὀπόταν ἔρχονταν ὁ βασιλεὺς τοῦ τὰ εἶδαν καὶ παρευθὺς ὁ καθ' ἓνας ἔπερνε τὴν ἀπόκρισίν του. Ἀμὴ εἰταν ὁ βασιλεὺς ἦτον εἰς τὸ παλάτι πᾶσα ταχιά ἐστελαν τὸν ἄνθρωπον τῆς ἐβδομάδος καὶ ἔπερνε τὰ ἀρτζιχάλια καὶ εἶδεν ὁ βασιλεὺς πάντοτε τὴν ἀπόκρισιν καὶ τὰς ἀποφάσεις πρὸς τοὺς ἄνθρώπους τῆς ἐβδομάδος, ἢ πρὸς τοὺς σπητικούς του εἰς τὰ ἀρτζιχάλια ἐπάνω. Καὶ τὰ ὑπήγευαν εἰς τὴν αὐλὴν καὶ τὰ εἶδαν ἐκεῖ ὁποῦ τὰ ἐφύλαττον.

Καί πάλιν οἱ φυλάκτορες τὰ ἐξίβαν εἰς τοὺς ὑποθεσαρέους, ὅπου τὰ ἐχρειαζόντανε. Διὰ τοῦτο ὅσοι ἤθελαν νὰ ἐξοφλήσουν τὴν ὑπόθεσιν τοὺς γλήγορα τὸ βράδυ εἶδον τὰ ἀρτζιχάλιά τους, καὶ εἰς τὴν αὐριον ἔπερναν τὴν ἀπόφασιν (φ. 168α), τὸ ναι ἢ τὸ ὄχι. Καὶ ἀπὸ τούτης τῆς ἀφορμῆς ὠνομάσθη ὁ τόπος ἐκεῖνος τόπος τῶν ἀρτζιχαλιῶν.

Ἀκόμη εἰς τὸ κριτήριον τοῦ παλατιοῦ ὅπου ἦτον Εὐδοκίας τῆς γυναικὸς τοῦ Θεοδοσίου καὶ αὐτοῦ τοῦ Θεοδοσίου καὶ τοῦ Μαρκτιανοῦ καὶ τοῦ Κωνσταντίνου ἦσαν κολῶνες ὄρθαι, ὅπου καὶ χοροὶ ἐγίνοντο τοῦ λαοῦ ἀπὸ ταῖς δύο μεριαῖς ἕως εἰς τὸν καιρὸν Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως.

Ἀλλὰ τὸ λουτρὸν ὅπου τὸ ἔλεγαν Ζεύξιππου ἐκτίσθη ὑπὸ Σεδῆρου, καὶ ἐστοιχειώθη μετὰ κανδύλας, ὅτι νὰ καίεται ἐκεῖ κανδύλα ὑαλένια, τὸ δὲ νερὸ τοῦ λουτροῦ νὰ βράζῃ δυνατὰ καὶ ὁ ἀέρας τοῦ λουτροῦ. Ἀμὴ ἀνθρωποὶ τινες ἀμαρτωλοὶ καὶ ἀτυχοὶ ἐδιάβηκαν ἐκεῖ μέσα, καὶ ἀπὸ ἐκείνους ἐχάλασε καὶ ἐχάθη, ἦγουν ἀπὸ ταῖς ἀμαρτίαις τους.

Ἡ κολῶνα ὅπου ἐστέκετον εἰς τὸ ἀρμαμέντο, ἦγουν ἐκεῖ ὅπου ἦσαν τὰ ἄρματα, ἦιον Φωκᾶ τοῦ στρατιώτου. Καὶ εἰς τοὺς ἑπτὰ χρόνους τῆς βασιλείας του εἰς τὸ τέλος τὴν ἤφερεν εἰς τὸ ἄλλο κίονι ὅπου ἔκτισε. Καὶ ἀπ' οὗ τὴν ἐσάλευσεν ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ἦτον ἀπέρασαν μόνον δεκοκτῶ ἡμέρες καὶ ἐξέπεσεν ἀπὸ τὴν βασιλείαν του. Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἦτον καὶ ὁ ἅγιος Συμεὼν (φ. 168β).

Οὗτος ὁ Φωκᾶς ἔκτισε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Φωκᾶ εἰς τόπον λεγόμενον Μίλιον· ἀμὴ δὲν ἐφθασε νὰ κάμῃ τὸν ὄροφον, ἦγουν τὴν σκέπην τῆς ἐκκλησίας.

Ἐκεῖ ἦτον καὶ ὁ τόπος, ἦτοι ὁ κάμπος τοῦ παλατιοῦ ὅπου ἐπωλοῦσαν καὶ ἀλλάσσαν τὰ βλαμμένα ζῶα. Ἀμὴ ὕστερον ἀλλάξαν τὸ παζάρι τοῦτο τῶν ζώων, καὶ τὸ ἔκαμαν νὰ γίνεταί τὸ παζάρι τοῦτο εἰς τὴν χρυσοῦν λεγομένην πόρταν, ὅπου ἔστησαν καὶ δύο ἄλογα κούντουρα καὶ ἀντζοκοπημένα χάλκινα. Καὶ βωμοὶ ἀκόμη πέτρινοὶ ἑλληνικοὶ ἦσαν σιμὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Φωκᾶ ὅπου τὴν ἔκαμεν αὐτὸς ὡς ἂν εἶπαμεν. Ἐκεῖ καὶ εἰκονίσματα τέσσαρα ἱστορήσε με ψηφίδες χρυσῆς τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ τῆς Ἑλέ-

νης. Ἄφ' οὗ δὲ ἦλθεν ὁ Ἡράκλειος καὶ ἐβασίλευσεν ἐτίμησε τούτην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐμετονόμασέ τὴν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Τὰ δὲ τοῦ Λαύσου ἦσαν σπήτιον τοῦ πατρικίου Λαύσου· πατρικίος δὲ ἔνε ὁ πατὴρ τοῦ κοινοῦ, ἦγον ἄρχοντας ἢ παπᾶς μέγας, ὁ ὅποιος Λαύσος (φ. 169α) πολλάς ἀθηνῆας καὶ δόξας ἀπέρασεν εἰς τοὺς καιροὺς Ἄρκαδίου τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου. Τοῦτο τὸ σπήτι τοῦ ὁ Λαύσος τὸ ἐκτίσσε καὶ τὸ ἐστόλισσε μὲν πολλάς καὶ ἀξιόλογες κολῶνας καὶ μάρμαρα, καὶ τοῦτο τὸ σπήτι ἦτον πρῶτα ἕνα ἀπὸ τὰ δώδεκα σπήτια τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, εἰς τὸ ὅποιον ἦσαν καὶ ἀετοὶ πέτρινοι, καὶ σκάλες, καὶ βωμοὶ τετράγωνοι καὶ φιάλαι ἐστέκοντο εἰς πολὺν στολισμὸν τῆς πόλεως.

Σιμὰ δὲ εἰς τὴν σιμάραν τοῦ μιλίου ἦτον μάρμαρον γλυπτόν καβαλάρης ὁ Τραϊανός, καὶ σιμὰ τοῦ ἦτον εἰς μάρμαρον γλυπτόν καβαλάρης ὁ Θεοδοσίος ὁ μικρός, καὶ τὴν κάτω μερὰ σιμὰ εἰς τὸ κιδόνιον ἦσαν τὰ ὁμοιώματα γλυπτά τοῦ Ἄρκαδίου καὶ τοῦ Θεοδοσίου καὶ τοῦ Ἀδριανοῦ. Τὸ δὲ ἐκ μαρμάρων ὁμοίωμα ὅπου ἦτον εἰς τὸ λουτρόν τοῦ Ζευξίππου μὲν τὰ χρώματα ἦτον ἐκείνου τοῦ Φιλιππικοῦ τοῦ πρασιτάου.

Ἡ βασιλικὴ λεγομένη στέρνα ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Ἀμὴ ἐκεῖνος ὅπου ἐκαθέζετο καβαλάρης εἰς τὸ μέγα (φ. 169β) κιδόνιον ἦτον ὁ Σολομών, τὴν ὅποιαν εἰκόνα ἀνεστῆλωσεν ὁ μέγας Ἰουστινιανός. Καὶ ἐκράτει ὁ Σολομών τὸ μάγουλόν του βλέποντα καὶ θαυμάζοντα τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Σοφίας. Τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα τὸ θαυμαστικὸν ἔδειχεν ὅτι ἡ ἁγία Σοφία καὶ ἡ οἰκοδομὴ τῆς καὶ ἡ τέχνη τῆς ἐνίκησεν εἰς μῆκος καὶ εἰς μεγαλειότητα καὶ εἰς εὐμορφίαν καὶ ὠραιότητα τοὺς ναοὺς καὶ τὰ κτίρια ὅπου ἐκτίσσε καὶ ἔκαμεν ὁ Σολομών εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, καὶ διὰ τοῦτο ἐθαύμαζε Ἐκεῖ ἦτον καὶ ἡ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου ἀπάνω εἰς δύο κιδόνια χρυσομένα, ὀπίσω εἰς τὴν βασιλικὴν σιμὰ εἰς τὸ μίλιον.

Τὸ χρυσόροφον ἦτοι τὸ χρυσὸν σκέπασμα, ὅπου ἦτον εἰς τὴν βασιλικὴν, ὀπίσω μερὰ τοῦ μιλίου, ὡς ὁμοίωμα ἀνδρὸς χρυσοδαμμένον ἦτον τὸ Ἐξαμον τοῦ κορμίου Ἡρακλείου τοῦ βασιλέως. Καὶ τὸ ἄλλο ἔξαμον ὅπου ἐκλίνε τὸ γόνατον ἦτον τοῦ Ἰουστινιανοῦ τοῦ

τυράννου. Εἰς τὸν ὁπεῖον τόπον ἕνας φητόρας ἐλάλησεν, τὸν ἔλεγον τὸ ὄνομα του Τέρδελην. Ὁποῦ ἐστέκετον καὶ ἄλεφας μέγας βαλμένος ὑπὸ Νεθήρου. Ἦτον ἐκεῖ καὶ μέρος βουνοῦ καὶ σχολεῖον (φ. 170α) καὶ τὸ μεγαλύτερον. Ἐτι ἐκεῖ ἦτον ἕνας ἀργυροκόπος ἤγουν ὁποῦ ἐχάρασε τὰ φλωρία καὶ τὰ ἐζύγιαζε μὲ ζύγι κακὸ καὶ μικρὸν καὶ ἐπαραζύγιαζε, διὰ τὴν ὁποίαν ἁμαρτίαν ὁ λέφας ἐκαίνοσ ὑπῆγεν καὶ ἐγάλα τὸ σπῆτί του. Καὶ τοῦτος ὁ παραζυγιαστὴς καὶ ἀδικητὴς πάλιν ἐφεβέριζε τὸν ἄνθρωπον ὁποῦ ἐφύλασσε τὸν λέφην. Ὅμως ἕως τέλους ὁ λέφας ἔφερε τὸν παραζυγιαστὴν ὁποῦ νὰ παιδευθῆ διὰ τὰς ἀδικίας ὁποῦ ἔκαμνεν. Διὸ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον παρευθὺς ἐτυπώθη, καὶ ὁ λέφας τὸ θηρίον καὶ ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ τὸν ἐλάτρευσε, καὶ ὁ παραζυγιαστὴς μαρμαρένιος. Ἐκεῖ ἔστησαν καὶ τὸν Ἡρακλῆν εἰς μάρμαρον, ὁ ὁποῖος ὕστερον μετετέθη εἰς τὸ ἵπποδρόμιον. Οἱ εἰς τὸν καιρὸν Ἰουλιανοῦ τοῦ ὀπαιτικοῦ δέκα λησιτάδες ἔφεραν τὸ μάρμαρον τοῦτο ἀπὸ τὴν Ρώμην καὶ τὸ ἔμπασαν εἰς τὸ Βυζάντιον. Ὅτι παλαιὰ εἰς τὸν τόπον λεγόμενον ὠραῖον ἦτοι εὐμορφον μίλιον ἦτον ἀμῶξι τοῦ Ἡλίου εἰς μάρμαρον καὶ τὸ ἔσερναν τέσσαρα ἀλογα πόρινα. Καὶ ἐκεῖ ἐφημίσθη ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀφοῦ ἐνίκησε τοὺς λεγόμενους (φ. 170 β) Ἀζώτους, διότι ἐκεῖ πρότερον ἐφημίσθη καὶ ὁ Βύζας, ὁποῦ ἔκτισε τὸ Βυζάντιον. Ὑστερον ἐκάτέδασαν τοῦτο τὸ ἀμάξιον εἰς τὸ ἵπποδρόμιον.

Ἀκόμη ἔδωκαν καὶ ἔφεραν εἰς τὸν τόπον τοῦ σενάτου, ἤγουν ἐκεῖ ὁποῦ ἦσαν οἱ συγκλητικοί, ἕνα εἰκόνησμα πολύτιμον καὶ ὠραιότατον, τὸ ὁποῖον εἶχαν καὶ εἰς τὰς μεγάλας ἐορτάς. Ἀμὴ διότι ἐπάνω τῆς κεφαλῆς εἶχε τὸν σταυρὸν ὁποῦ ἐχάραξεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, διὰ τοῦτο ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης τὸ ἔχωσε κάτω εἰς τὸν βυθὸν διὰ νὰ ἀφανισθῆ.

Περὶ τοῦ ὁμοιώματος Ἀρείου

Τὸ ὁμοίωμα, ἤγουν τὸ πρόσωπον καὶ τὸ κορμί τοῦ Ἀρείου τοῦ αἰρετικοῦ ἦτον γλυμμένον εἰς ἕνα μάρμαρον, καθὼς ἐξέβαλε τὰ ἔντερά του καὶ ἔδωκεν τὸν κακὸν θάνατον εἰς τὴν σύνοδον, τὸ ὁποῖον μάρμαρον ἐβάλλθη ὑπὸ τοῦ θεοφιλοῦς Θεοδοσίου ἀπὸ τὴν καμάραν τοῦ φόρου τῆς συγκλήτου. Καὶ ἦτον τὸ μῆκος τοῦ μαρμαροῦ σπιθα-

μαὶς ἐννέν καὶ ὀκτώ δάκτυλα. Ἐνὰ δὲ εἰς τοῦτο ἦσαν γλυμμένοι εἰς ἄλλο μάρμαρον καὶ ὁ Μακεδόνιος καὶ ὁ Σαβέλλιος καὶ ὁ Συνόμιος εἰς μεγάλην εὐχύνην καὶ ἐντροπήν τους. (φ. 171 α) Ἐπὶ οὖν ἄνθρωποι ἐπενοήσαν τὴν στρατὸν ἐκείνην νὰ ρίχνουν εἰς αὐτοὺς κοπριὰς καὶ τὸ νερὸ τους καὶ πτύσματα ὅτι ἦσαν αἰρετικοί.

Περὶ τῆς συγκλήτου ἤτοι διὰ τοὺς πασάδες

Ἀπὸ δὲ τοὺς πρώτους αὐθέντας τῆς βασιλείας ἐξ ἀρχῆς οἱ πατρίκιοι, ἤγουν ἔσαν ὡσὶν πατέρες τοῦ κοινοῦ, ἐκεῖνοι ἐλάμβανον τὰ χαρτῖα ὅπου τοὺς ἐδίδαν· καὶ πρῶτος ὁ Καλλίστρατος ἔκει εἰς τὴν σύγκλητον ἔλαβε τὴν τιμὴν καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου, τὸν δὲ ὑπάτον τῶρα τὸν λέγουσι κόνσουλον, καὶ τότε ὁ λαὸς καὶ τὸ πλῆθος ἔκραζαν· ὁ Καλλίστρατος εὐτόχησεν· ἄμποτε καὶ εἰς ἄλλην τιμὴν μεγαλειτέραν νὰ προκόψῃ. Καὶ τοῦτος ἐφοβήθη τὸν βασιλέα καὶ ἔφυγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὁ δὲ Κωνσταντῖνος ὤμοσε νὰ μὴν τοῦ κάμῃ κακὸν οὐδὲ νὰ τὸν ἀδικήσῃ, ἔμως ὁ Καλλίστρατος ἀπὸ τὸν φόβον τοῦ τὸν πολλὸν ἀφῆκε τὴν κοσμικὴν τιμὴν καὶ ἐχειροτονήθη παπᾶς καὶ ἀπὸ παπᾶς ἐγένε καὶ ἐπίσκοπος. Οὗτοι δὲ εἰ ἀρχοντες τῆς συγκλήτου καὶ οἱ πατρίκιοι ἐδιάβαζον καὶ ἔλεγον (φ. 171 β) συχνὰ ἀναμέσον τους τὸν πρῶτον ψαλμὸν τοῦ Δαβὶδ, ἤγουν τὸ μακάριος ἀνὴρ καὶ τὸ ἐξηγοῦντο ἀπλοῦστερα· τουτέστι καλότυχος ἐνε ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κριτὴς καὶ αὐθέντης ἐκεῖνος, ἔπου ἔαν ἐπεριπάτησεν εἰς τὴν βουλήν τῶν ἀσεβᾶδων καὶ τῶν ἀθέων, καὶ εἰς τὴν στρατὸν τῶν ἀμαρτωλῶν ἀνθρώπων δὲν ἐστάθῃ, καὶ εἰς τὸ θρονὶ τῆς πανούκλας ἤγουν τῶν φθοροποιῶν καὶ τῶν κακοποιῶν δὲν ἐκάθισεν, ἀμὴ μελετᾷ καὶ κρατεῖ νύκτα καὶ ἡμέρα τὸν νόμον τοῦ θεοῦ. Καὶ τοῦτος ὁ ἄνθρωπος παρομοιάζει εἰς ἓνα δένδρον φυτεμένο σιμᾶ καὶ ὑποκάτω εἰς γαρὰ, ὅπου θέλει δώσει τὸν καρπὸν του εἰς τὸν καρπὸν του, ἤγουν θέλει δείξει τὴν θρητὴν του ὁ ἄνθρωπος, ἂν ἐνε πλούσιος, πῶς νὰ οἰκονομήσῃ τὸν πλοῦτόν του εἰς καλοὺς τόπους, ἂν ἐνε πτωχός, καὶ εἰς καιρὸν πείνας, νὰ δείξῃ τὴν ὑπομονὴν του καὶ νὰ μὴν βλασφημήσῃ εἰς τὸν θεόν, μόνον νὰ ἔχῃ τὴν ἁγίαν ταπεινώσιν καὶ τὴν εὐχαριστίαν νὰ τὸν σκεπάσουν ὡσὶν τὰ φύλλα σκεπάζουσι καὶ φυλάσσουν τὸν καρπὸν τοῦ δένδρου. Καὶ πάλιν οἱ αὐτοὶ συγκλητικοί

ἐξηγοῦντο κατὰ τὸν σκοπὸν τοῦ θεοῦ Ἐφραίμ, ὅτι καρπὸς τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὰ ἔργα του (φ. 172α) καὶ τὰ φύλλα εἶναι οἱ κούφιοι λόγοι διὰ τοῦτο καὶ ὁ Χριστὸς λέγει· ἐτίθη ἄς λάμψει τὸ φῶς σας ἔμπρὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ὅπως νὰ ἴδωσιν οὐχὶ τὰ ἀξιώματά σας τὰ κοσμικά, ὄχι τὰ μεταξωτά σας ρούχα, τὸν βίόν σας, ἀλλὰ τὰ καλὰ σας ἔργα καὶ ἐξ αὐτῶν νὰ δοξάζουν τὸν θεὸν καὶ πατέρα. Καὶ πάλιν λέγει· δεῖξαι τὴν πίστιν σου ἀπὸ τὰ ἔργα σου. Ταῦτα τὰ θεϊκὰ λόγια ἐμελετοῦσαν οἱ ἄρχοντες, οἱ συγκλητικοί, τοῦ παλατιοῦ διὰ νὰ ἔχωσι τὸν φόβον τοῦ θεοῦ, νὰ βλέπουσι τὸ δίκαιον τοῦ κόσμου καὶ νὰ ἐνθουμῶνται τὸν θάνατον. Προκάρω ἀπὸ τὸ κίονι τοῦ φόρου ἐβάλθη καὶ τὸ ἐξακουστὸν ἐκεῖνο Παλλάδιον ὅπου τὸ εἶχαν ἄλλον καιρὸν εἰς τὴν Τρωάδα. Καὶ τοῦτο τὸ Παλλάδιον ἦτον ζῳδιον μικρὸν ξύλινον, τὸ ὅποιον λέγουσιν ὅτι ἦτον στοιχειωμένον νὰ φυλάσῃ τὴν βασιλείαν τῆς Τρωάδος. Ἦσαν ἐκεῖ καὶ ἄλλα μάρμαρα πολλὰ σημειοφορικά, ἦγουν ὅπου ἐσημάδευαν καὶ ἐδειχναν γλυμμένα πολλὰ τινα ἑλληνικὰ καὶ παλαιὰ πράγματα, ὅπου τὰ ἔφερον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὴν Ρώμην. Ἦτον ἐκεῖ καὶ ἡ στήλη ἣτοι κολώννα τοῦ Ἀπόλλωνος, τὴν ὅποιαν ἀνέστησεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ὡς τὸν ἥλιον λαμπρὰν εἰς τὸ ὄνομά του (φ. 172β) καὶ ἐβαλαν ἐπάνω εἰς τὸ κεφαλοκόλωννον ἓνα καρφίν, ὡς λέγουσιν, ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἐσταύρωσαν τὸν Χριστὸν· ὅθεν καὶ ἐλαμπεν ὡσάν ὁ ἥλιος εἰς τοὺς πολῖτες.

Περὶ τῶν ψωμοπωλείων

Εἰς τὸν τόπον ὅπου ἐπωλοῦσαν τὰ ψωμῖα ἦσαν εἰς μάρμαρα γλυπτὰ ὀκτὼ σκυλόπουλα, καὶ παγῶνια καὶ ἀετοί, καὶ λοντάρια, καὶ λαγοὶ καὶ κεφάλια κριαρίων καὶ στρουθίων, καὶ μιᾶς τρυγόνος, καὶ θαμάλας. Ἦσαν καὶ δύο γοργόνες, ἡ μία ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ, καὶ ἐβλεπε ἡ μία τὴν ἄλλην εἰς πρόσωπον. Ταῦτα ὅλα ἦσαν εἰς μάρμαρα γλυμμένα. Ἦτον ἀκόμη καὶ ἀγέλη χοιριδίων πολλῶν. Καὶ ἐστέκοντο ταῦτα πάντα ἕως τὸν καιρὸν τοῦ Ζήνωνος, ἀλλὰ Γαληνός τις νέος ἰατρός καὶ φιλόσοφος ὡσάν εἶδεν ἐκεῖ τὰς γοργόνας καὶ τὰ ἄλλα γλυπτὰ, ἔλεγεν ὅτι ἐδηλοῦσαν μέλλοντα πράγματα καὶ ἦσαν ἱερόγλυπτα καὶ ἀστρονομικά, καὶ ἐξηγεῖτον ὅλας τὰς ἱστορίας ὡσάν τὰ ἐβλεπεν τυπωμένα.

Περὶ τοῦ Ταύρου

Ὅτι εἰς τὸν τόπον λεγόμενον Ταῦρον ἦτον ἡ στήλη τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου (φ. 173α) καὶ ἦτον πρῶτα ἀργυρῆ, ὅπου ἐδέχεται ὅσα ἔρχονται ἀπὸ τὰ ἔθνη. Καὶ ἐκεῖ πρότερον ὑπῆρχε παλάτιον καὶ ξενοδοχεῖον τῶν Ῥωμαίων, τὸ καλούμενον Ἀλωνίτζι. Καὶ ἐπάνω εἰς τὸ μέγα κιόνι ἦτον στηλωμένος ὁ Θεοδόσιος, τὰ δὲ παιδία τοῦ ὁ Ὀνώριος ἐπάνω εἰς τὴν πέτρινη καμάραν δυτικά, ὁ δὲ Ἀρχάδιος ἀνατολικά τῆς καμάρας. Πλήν ἐπάνω ἀπὸ ταῖς μεγάλες κολῶνες ταῖς τρωαδίτικες εἰς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς ἦτον ἕνας καβελάρης, τὸν ὁποῖόν τινες ἔλεγον Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, ἄλλοι ἔλεγον νὰ εἶναι ὁ Βελεροφάντης, καὶ τὰ μάρμαρα τοῦτα τὰ εἶχαν φέρει ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἀντιόχειαν.

Ἄλλὰ τὸ τετράπλευρον μάρμαρον τοῦ καβελάρου τὸ λιθόξεστον εἶχε γραμμένας τὰς ἱστορίας ἐκείνων ὅπου ἦλθον νὰ ἐπάρουν καὶ νὰ αἰχμαλωτίσουν καὶ χαλάσουν τὴν πόλιν καὶ τὸ ἐμπόδιμα, ἦτον εἰς εἶδος ἀνθρώπου μικρὸν ὡς χάλκινον, ἦγουν τὸ ὁμοίωμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, γονυκλινὲς ἦγουν ὅπου ἡ Θεοτόκος ἐπαρεκάλει τὸν υἱὸν αὐτῆς καὶ θεὸν νὰ μὴν ἐπάρουν τὴν πόλιν. Οὕτως καὶ ἡ μεγάλη κολῶνα, ἡ ἐλαφρῆ, καὶ ὁ Ξηλόροφος εἶχον γλυπτὰς τὰς ἱστορίας ἑλῆς τῆς πόλεως.

Ὅτι τὸ Φιλαδέλφιον λεγόμενον μάρμαρον (φ. 173β) γλυπτὸν ἦσαν οἱ υἱοὶ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου. Ὅταν ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἀπέθανε καὶ ὁ Κωνσταντίνος ἐδρισκόμενος εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη ἐγύρισε ὀπίσω, ἦλθε δὲ καὶ ὁ Κωνσταντίνος ἀπὸ τῆς δύσεως, καὶ ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον ἠνώθησαν καὶ ἀγκαλιασάμενοι ἐχαιρέτησαν, διὰ τοῦτο ἐκεῖ ἀνεστηλώθη ἡ ἀπάντησις τῶν δύο προσφιλεστάτων ἀδελφῶν.

Ἄλλοι δὲ λέγουσιν ὅτι τὸ λεγόμενον Φιλαδέλφιον, ὅπου ἔνε ἡ καμάρα, πρῶτα ἦτον τείχος καὶ πόρτα πρὸς τὴν γῆν παλαιὰ ὅπου τὴν ἔκαμεν ὁ Κάρος· ἐκεῖ λοιπὸν ἐστέκετο ἡ κολῶνα τοῦ φόρου· καὶ δεξιμένη πολλὰς ὑμνωδίας ἐπροσκύνησαν ὅλοι εἰς εὐτυχίαν τῆς πόλεως· καὶ ὑψώθη τὸ κιόνι μετὰ λιτανείας καὶ δεήσεως ὑπὸ τῶν ἱερέων παρισταμένου καὶ τοῦ λαοῦ καὶ μετὰ κραυγῆς δοῶντος τὸ

Κύριε ἐλέησον ἑκατὸν φορές, Καὶ ἐκεῖ ἀπάνω εἰς τὸ κεφαλοκόλων ἐβάλλθησαν καὶ ἄλλα πολλὰ θυμιαστὰ καὶ παράδοξα πράγματα, ὅτε ἐγινε καὶ πανήγυρις μεγάλη καὶ ἐκράτησεν ἡμέρες σαράντα, τότε ὁ βασιλεὺς ἔκαμε καὶ ἔδωκε λοφάδες πολλῶν ἀνθρώπων, τῇ δὲ αὐρινῇ ἡμέρᾳ ἐρίνη τὸ γενέθλιον τῆς πόλης καὶ μεγάλο ἵπποδρόμιον, ἡγουν ἑορτὴ μεγάλη (φ. 174α) καὶ ρέντα ἀλόγων, ὅτε καὶ ἡ πόλις ὠνομάσθη Κωνσταντινούπολις.

Περὶ τοῦ σταυροῦ ὁποῦ ἦτον εἰς τὸ Φιλαδέλφιν.

Ὁ ἅγιος Κωνσταντῖνος ἔστησε καὶ τὸν σταυρὸν ὁποῦ ἦτον εἰς τὸν τόπον τοῦ Φιλαδέλφου εἰς κολώναν χρυσαυμένην μετὰ λιθαρίων τιμίων, εἰς τύπον καὶ εἰς τὸ σχῆμα τοῦ σταυροῦ ὁποῦ εἶδεν εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἀπὸ τῆς κολώνας ἐκείνης τῆς πορφυρᾶς ἔκαμε δύο κρένια καὶ ἐτύπωσε τὰ παιδιὰ του νὰ καθέζωνται ἐπάνω εἰς θρονία. Ἐκαμε εἰς τὴν κολώναν ἐκείνην ἱστορίαν, ὁποῦ εἶναι εἰς ζώδια καὶ εἰς γράμματα, τὰ ὁποῖα ἔδειχναν τὰ ὑστερινὰ καὶ τὸ τέλος τῶν Ρωμαίων καὶ ἐστέκετον ἀντικρυς τῶν δύο τοῦ παιδίων ὁποῦ ἐκαθέζοντο ἐπάνω εἰς θρονία βασιλικά καὶ ἐμπρὸς τοὺς ἄλλους ὁποῦ τοὺς ἐπροσκυνοῦσαν.

Περὶ τοῦ μῦθου.

Ὅτι το λεγόμενον μῦθιον, ἡγουν τὸ μέτρον καὶ ἕξαμον τοῦ μῦθου ἦτον καὶ ἔστεκεν ἐπάνω τῆς καμάρας τοῦ μαγιστριανοῦ, καὶ τὸ ἔκαμεν ὁ Οὐαλεντιανός· καὶ τὴν κάτω μερίαν ἦσαν γλυπτὰ ἱστορίαι τὰς ὁποίας οἱ σοφοὶ ἀνθρώποι καὶ οἱ δόκιμοι τὰς ἐνόουν. Ἦτον δὲ ὀρισμός (φ. 174β) ὅτι τὸ μῦθιον τοῦτο νὰ πωλεῖται κούμουλιν, ἕως ἐπάνω, ἢ σιτάριν ἢ κριθάριν ἢ ἄλλο τι γέννημα. Συνέβη δὲ ὅτι ἕνας τις πραγματευτῆς ἐπώλησε πρὸς ἄλλον τὸ σιτάριν του με μῦθιν ρίγλον καὶ ἀδίκησεν, ἀφοῦ δὲ ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς τὸ τοιοῦτον, ὤρισε καὶ ἔκοψε τὰ δύο του χέρια καὶ στήλωσάν τα εἰς μάρμαρον νὰ φαίνονται ὁμοῦ μετὰ τὸ μέτρον τοῦ μῦθου. Ἐκεῖ δὲ πρότερον εἰς τὸ μῦθιον ἦτον καὶ ὠρολόγιον.

Περὶ τοῦ ἡλίου.

Ὅτι εἰς τὸν τόπον τοῦ μαγιστριανοῦ ἦτο ἡλῖος ἐπάνω εἰς ἀμάξι.

μαρμαρένιο καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἐκεῖ εἰς μάρμαρον καὶ ποταμὸς καὶ ἓνα κριάρι· ὅπου ἐδειχθεν ὅτι λύκος τὸ ἐπαραφύλασσε καὶ χειλῶνες ἦσαν γλυμμένες μετὰ ὀρνιθίων, καὶ δράκαινες δεκακτώ καὶ κολῶνα μαρμαρένια ἐστέκετον ὅπου τὴν ἤφεραν ἀπὸ τὴν Πηφλαγονίαν τινὸς δεσπότη, καὶ ἄλλη κολῶνα ἦτον χωσμένη εἰς τὴν κόπρον τοῦ δούλου τοῦ ἐνόματι Ἀμάστρωιος, οἱ ὅποιοι δύο καὶ ὁ δεσπότης καὶ ὁ δούλος ἐκεῖ ἐσφάγησαν ὑπὸ δαιμονίων, καὶ τοὺς ἐβχλαν κίονια εἰς ἐνθόμησιν· ἐφάνησαν δὲ εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον καὶ φαντάσματα.

Περὶ τοῦ Βοῦδίου.

Εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Βοῦδιν ἦτον καμῖνι μεγάλο κτισμένο (φ. 17ῶα) εἰς σχῆμα κεφαλῆς βοῦδίου, καὶ ἐκεῖ ἐτιμωροῦσαν καὶ ἔκαιον τὰς κακούργους ὅπου καὶ ὁ Ἰουλιανὸς ὁ παραβάτης τάχα διὰ καταδίκους πολλοὺς ἔκαυσε χριστιανούς. Ἦτον τὸ καμῖνι εἰς σχῆμα βοῦδίου πολλὰ μεγάλο ἀξιοθαύμαστο. Καὶ ἐστάθη τὸ καμῖνι τοῦτο ἕως τὸν καιρὸν Φωκᾶ τοῦ τυράννου ἀλλὰ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλείου ἐχωνεύθη καὶ ἐχάλασε. Εἰς τὸν αὐτὸν τόπον ἦσαν καὶ καμάρες ὅπου εἶχον πολλὰ ἀγάλματα καὶ ζώδια καὶ ἱστορίας γλυπτὰς εἰς πέτρας καὶ μάρμαρα ὡστὶν καὶ εἰς τὸν Ξηρόλοφον.

Περὶ τοῦ τόπου ὅπου ἦσαν τὰ ἐξωκίονια

Τὸ ἐξωκίονι ἦτον ὡστὶν τειχίον χρυσοῦ. Τὸ ἔκαμεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος καὶ ἐντοῦρισε χρόνους τρία ταῦτο ἕως τῆς βσιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. Καὶ ἀπ' ἐξω ἐστέκετον κίονι ὅπου εἶχε τὴν στήλην τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, καὶ διὰ τοῦτο ἐλέγετον ἐξωκίονι. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι, πολλὰς κολῶνες ἐκεῖ τὰς ὁποίας ἐσύντριψεν ὁ βσιλεὺς Μαυρίκιος. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰ κίονια ὅπου ἦσαν ἕως τώρα ἐστέκονταν καὶ αἱ κολῶνες ὅπου τὰς ἤφεραν ἀπὸ τὴν Κύζικον.

Περὶ τοῦ τετραπύλου, ἣν ὅπου εἶχε πόρτες δ'

Τὸ δὲ τετράπυλον πρότερον τὸ ἔλεγον τετράδιον· καὶ ἐντοῦρισε χρόνους (φ. 1756) ἑκατὸν ἐξήντα ἕως τοῦ Ζήνωνος, καὶ ἦτον ἐκεῖ κουβούκλιν κρεμαστὸν ἐπάνω εἰς κίονια τὸ ἔκαμεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος, καθὼς ἦτον καὶ τὸ κουβούκλιν εἰς τὴν παλαιὰν Ρώμην.

Λοιπὸν οἱ συγγενεῖς τοῦ βασιλέως ὅπου ἀπέθανεν καὶ ἡ βασίλισσα ὑπήγεναν πρῶτοι εἰς τὸ ἐξόδι καὶ ἔκλαιαν ἐκεῖ τὸν ἀποθαμμένον μέσα ἀπὸ τὸ κουδούκλιον, καὶ κλεισμένον καὶ σκεπασμένον τὸ κουδούκλιον διὰ νὰ μὴ βλέπονται. Καὶ διὰ νὰ μὴν ὑπάγῃ ἄλλος τινὰς ξένος ἔκλαιον τὸ λείψανον καὶ ἐθρηνοῦσαν πολλὰ ἕως ὄρας ἕξι, εἶτα ἐσήκωναν τὸ λείψανον καὶ τὸ ὑπήγεναν ἕως τοῦς ἀγίους Ἀποστόλους καὶ τὸ ἔχωναν καὶ ἀπ' ἐκεῖθεν αἱ γυναῖκες ἐγύριζαν ὀπίσω.

Ἄμῃ ἡ στήλη ὅπου ἐστέκετον εἰς τὸ ἐξωκίονι ἐπάνω εἰς μικρὸν κίονι κατὰ τὸ μέρος τοῦ βορρᾶ ἦτον Κωνσταντίνου τοῦ τυφλοῦ, υἱοῦ τῆς Εἰρήνης.

Ἄμῃ ἐκαίνη ὅπου ἐστέκετον εἰς τὸ Σίγμα εἰς κίονι ἦτον Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ υἱοῦ τοῦ Ἀρκαδίου, τὴν ὁποίαν ἔκτισε καὶ ἐσήκωσε Χρυσάριος ὁ εὐνοῦχος ὁ Ἰζουμάς καὶ παρακοιμώμενος.

Περὶ τῆς πολυάνδρου στήλης

Αἱ δὲ στήλαι, ἧτοι κολῶνες ὠραιόταται τῆς χρυσῆς πόρτας (φ. 176α) τὰς ἔφεραν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Ἄρεως, ἤγουν θεοῦ τοῦ πολέμου ἑλληνικά, με ὀρισμὸν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ ὅπου ἔκτισε τὸ καστρότειχον τῶν Βλαχερνῶν εἰς ἡμέρας ἑξήκοντα. Εἶχον δὲ καὶ τὰ δύο μέρη τοῦ λαοῦ ὅπου ἔκτιζον καὶ ἐδούλευον ἀπὸ ὀκτώ χιλιάδες ἀνθρώπους. Καὶ οἱ δύο ἄρχοντες τοῦ λαοῦ οἱ παραστάται εἰς τὸ κτίσιμον ἦτον ὁ εἰς Μαγδαλᾶς ἀπὸ τοῦ γένους τῶν Βενέτων καὶ ὁ ἄλλος ὁ Χάρσιος ἀπὸ τοῦ μέρους τῶν Πρασίνων, ὁμοῦ μετὰ Εὐλαμπίου τοῦ συγγενῆ του. Ἀνταμώθησαν δὲ οἱ Βένετοι ἀπὸ Βλαχερνῶν καὶ οἱ Πράσινοι ἀπὸ τῆς χρυσῆς Πόρτας καὶ ἐνώθησαν εἰς τὴν μυρίανδρον πόρταν, τὴν λεγομένην Πολύανδρον. Διὰ τοῦτο καὶ ὠνεμάσθη Πολύανδρος, ὅτι ἐκεῖ καὶ τὰ δύο μέρη ἐνώθησαν. Αἱ δὲ λοιπαὶ κολῶνες ὅπου ἐστέκονταν εἰς τὴν χρυσὴν πόρταν τὰς ἤφερον ὁ Βίγλιος ὁ σκερετάρης καὶ ἀστρονόμος μετὰ τῆς ἄλλης, ἧτις εἶχε σχῆμα γυναικὸς ὅπου ἐκράτει στεφάνι εἰς τύπον τῆς πόλεως ὁμοῦ ἐπάνω καὶ κάτω μερῆα ἦσαν καὶ ἄλλα μικρὰ ξόανα, ἅτινα ἐδειχναν πολλὴν γνῶσιν εἰς ἐκείνους ὅπου τὰ ἐγροικοῦσαν (φ. 176β).

Ὁ τόπος ὅπου ἐλέγετον Στρατηγι, ἦτον ἐκεῖ ἡ στήλη καὶ τὸ ὁμοίωμα Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνα. Καὶ ἐστέκετον πρῶτα εἰς τὴν

Χρυσόπολιν. Καὶ ἔλεγον τὸν τόπον Στρατήγι, διότι ἐκεῖ ἐβρόγγυε τὸν στρατὸν του, ἦτοι τὸ φασάτον του, καὶ ἔβιδέν τους διπλὴν τὴν ρόγαν· λοιπὸν ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ὠνομάσθη ὁ τόπος Στρατήγι, καὶ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ, Χρυσόπολις, ἦγουν πόλις τοῦ χρυσοῦ. Ἐκεῖ εὖν ἐστέκετον ἡ στήλη εἰς τὴν Χρυσόπολιν χρόνους ἑξακοσίους σαραντὰ ἄκτῳ, καθὼς τὴν ἔστησαν οἱ λαοὶ ὁ δὲ μέγας Κωνσταντίνος τὴν ἤφεσεν ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν πόλιν· ἐκεῖ λοιπὸν ἐσοκιμάζοντο οἱ ἄξιαι καὶ οἱ ἀνάξιαι στρατιώταις, ὅτι ὁ τόπος ἦτον κάμπις.

Τὸ δὲ μονολίθι, ἦτοι μοναχὴν λιθάρι, ὃ ἐστέκετον ἐκεῖ, ἦτον κερμάτι ἀπὸ ἐκεῖνο ὅπου ἐστέκετον εἰς τὸ ἱπτικόν· ἦγουν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον. Καὶ τὸ ἤφεραν ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὁ Πρόκλος ὁ πατριάρχης εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. Ἐστέκετον εἰς τὸ αὐτὸ Στρατήγι καὶ τὸ χρυσὸν τριπόδι ὅπου ἐβειχίε τὰ περασμένα πράγματα, τὰ ἐνεστῶτα καὶ τὰ ἐμελλον νὰ ἔλθουν καὶ ἕνα γύρισμα πρὸς νότον καὶ μία λεκάνη μεγάλη (φ. 177α), λεγόμενη τοῦ Τρικακκάδου, ὅτι ἦτον ὁ τόπος μαντεῖον. Ἐκεῖ σιμὰ ἦτον καὶ ἡ τύχη τῆς πόλεως εἰς κολώναν, ἀλλὰ ὁ Βάρδας ὁ καΐσαρ, ὁ θεῖος Μιχαὴλ τοῦ βασιλέως, τὰ ἐχάλασε καὶ τὰ ἐσύντριψε. Διὰ τοῦτο τὸ μονολίθι τὸ χρονικὸν λέγει τὴν ἱστορίαν εἰς μάκρας. Τὸ δὲ μικρὸ Στρατήγι ἔνε ἡ στήλη τοῦ Λεωμακέλλη.

Ὁ λιμένας λεγόμενος τῶν Σφιδῶν ἐκτίσθη ἀπὸ Ἰουστίνου τοῦ ἀπὸ τῶν κουροπαλατῶν, ἀνδρὸς Σοφίας τῆς λωδῆς. Καὶ μέσα εἰς τὸν λιμένα ἐστέκοντο τέσσαρα κίονια, Σοφίας, Ἰουστίνου, Ἀραβίας καὶ Βιγλεντίας τῆς μητρὸς ὅτι τοὺς δύο ἐχάλασεν ὁ Φιλιππικός. Εἶχον δὲ καὶ γράμματα περὶ τὰ μέλλοντα γενέσθαι.

Ἄμῃ ὁ λιμένας τοῦ Ἐλευθερίου ἐκτίσθη ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου ὅπου ἐστέκετον καὶ στήλη πέτρινη τούτου τοῦ Ἐλευθερίου ἀσηκρήτου, ἐκράτει εἰς τὸ χεῖριν του καὶ ἕνα φτωάρι πέτρινον. Ἀλλὰ ἀπ' αὐτοῦ ἐκτίσθη ἡ στήλη τοῦ Θεοδοσίου εἰς τὸν ταῦρον, τὸ χῶμα τὸ ἔβαλαν στὸν λιμένα καὶ ἀνεγεμίσθη.

Τὸ δὲ σταυρίον ὅπου ἦτον ἐπάνω εἰς τὸ κίονι σιμὰ εἰς τὰ ἀρτοπωλεία (φ. 177β) εἰς τὴν λιθόστρωτον αὐλήν, τὴν ἔκαμεν ὁ μέγας Κωνσταντίνος, ὅτι ἐκτιζε τὴν πόλιν. Καὶ παλαιὰ ἔφερναν ἐκεῖ τὰ ἔλογα καὶ ἔλεγον εὐχόμενοι τοῦ σταυροῦ ἡ δύναμις νὰ βοήθησῃ

τοὺς καθελλαρέους. Διὰ τοῦτο ὠνεμάσθη ὁ τόπος σιαυρίον ἔκει
 ἦταν καὶ πόρτες χαλκινές ἀπὸ τέσσαρες μεριές καὶ τριγύρο περίπα-
 τος τέσσαρες. Καὶ ἄλλα σημάδια πολλά, ὅπου ἐντοῦρισαν ἕως τοῦ
 Θεοφίλου τῶν καιρῶν. Καὶ ἀπὸ τότε ὠνεμάσθη ὁ τόπος λόγγος τοῦ
 κλαψίματος, ὅτι ἐκεῖ ὤρτε καὶ ἐπωλοῦσαν τὰ κορμιά τῶν σκλάβων
 καὶ ἀγγμαλώτων.

Περὶ τοῦ ξενῶνος τοῦ Θεοφίλου.

Ἐξ τίνος τόπου τὸν λεγόμενον Ἀπόζευγμα, ἧτοι χώρισμα, ὅπου
 ψάλλεται κτίσμα μέγα, ἦτον νοσοκομεῖον. Τὸ ἔκαμεν ὁ μέγας Κων-
 σταντῖνος ἀπὸ πορνείον, ὅπου ἦτον πρῶτα. Καὶ ἐστέκετον πρῶτα
 καὶ στήλη Ἀφροδίτης καὶ παλαιὸν καιρὸν ἄλλο πορνεῖον δὲν εὑρί-
 σκετον χειρότερον τῶν πορνευομένων γυναικῶν ὅπου ἐστέκοντο ἐκεῖ.
 Ἦκε εἶχεν διαχωρίσματα καὶ σπητόπουλα εἰς τὰ κίονια μὲ κρικέλ-
 λια καὶ κουρτίνες. Καὶ ἔτι ἐκεῖ (φ. 178α) οἱ ἀγαπητικοὶ τοὺς ἔ-
 σμιγαν εἰς ἀσωτίαν καὶ πορνείαν μετ' αὐτῶν. Ἦτον ἀκόμη ἐκεῖ
 ἀγαλμα καὶ στήλη τῆς Ἀφροδίτης καὶ εἶχεν ἐνέργειαν καὶ χάριν νὰ
 φανερώνη καὶ νὰ δείχνῃ τὰς γυναῖκας τὰς καθαρὰς καὶ παρθένους,
 καὶ ταῖς αἰσχρὰς, εἴαν τις ἐφθεῖρε τὴν παρθενίαν τους. Καὶ ἔταν
 ἐκεῖναι δὲν ἤθελαν νὰ ὁμολογήσων τὴν πορνείαν ὅπου ἔκαμαν, τοὺς
 ἔλεγον οἱ γονεῖς τους καὶ ὅτι ἤθελαν τὴν τιμὴν τους ὡς ὑπάρχοντες
 εἰς τὸ ἀγαλμα τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἂν ἦσαι καθαρὰ καὶ παστρική
 θέλεις φανῆ. Ἰπήγεναν λοιπὸν ἐκεῖ, καὶ ἂν ἦτον ἡ γυναῖκα καθα-
 ροῦ βίου, δὲν ἐπάθενε τίποτε κακόν, ἀμὴ ἂν ἦτον φθαρμένη, ἔταν
 ἐπέρνα ἐκεῖθεν τὰ ροῦχα ἐπου ἐφόρει καὶ σταντὸ τῆς ἐσηκόνονταν
 ἀπάνω ὑψηλὰ καὶ ἐφαίνετο τὸ αἰδοῖόν της καὶ γυμνὰ τὰ ἐμπροσθέν
 της καὶ τὰ ὀπίσθεν. Τὰ ὅμοια ἔκαρχον καὶ ἔσαι γυναῖκες εἶχαν ἄν-
 δρας εὐλογητὸς εὖς καὶ ἐμοιχεύονταν κρυφὰ τόσον ὅτι ὅλοι ἐθαύμα-
 ζον, καὶ ἐφαίνετον ἡ πορνεία τὴν ἐποίησαν εὐθὺς καὶ αὐταῖς αἱ γυναῖ-
 κες ὁμολογοῦσαν πῶς ἔφταισαν. Ἡ δὲ γυναικαδέλφη τοῦ Ἰουστίνου
 τοῦ ἀπὸ κουροπαλατῶν ἐσύντριψε καὶ ἐχάλασε τὴν πέτραν (φ. 178β)
 ταύτην, διότι εἶχε μοιχευθῆ καὶ αὐτὴ καὶ περνόντα ἐκεῖθεν καθα-
 λαρέα νὰ ὑπὶ γῆ νὰ λουσθῆ ἐφάνη, καὶ ἐκείνης τὸ αἰδοῖόν, ὅτι ἔγινε

καὶ πολυμερία καὶ τινὰς δὲν ἠμποροῦν νὰ περπατήσῃ, εἰμὴ μόνον ἀπὸ τοὺς βασιλικούς ὁδούς.

Περὶ τοῦ τόπου ὁποῦ ἐλέγετον τὰ Κοντάρια.

Τὰ Κοντάρια ὁποῦ ἔλεγον ἦτον ἐκεῖ βίγλα μεγάλη πρῶτα καὶ ἐφύλασσαν ἀπὸ χρόνους ἐπιτὰ ἕως ἐπτά. Καὶ ἀφ' οὗ ἐπολέμησαν δύο χρόνους, ἐκτίσθη ναὸς καὶ μικρὸν εἰδωλον ὑπὸ Γαληνοῦ, τὸν ὁποῖον ναὸν ἑατέρον ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἐχάλασε, καὶ ἔκαμεν ἐκεῖ ναὸν τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐξωγράφησε τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ὑπέραγνον μητέρα του τὴν Θεοτόκον καὶ τὸν ἑαυτὸν του. Καὶ ἔκαμε πανήγυριν ἡμέρας δωδέκα. Τότε καὶ τοῦ μιλίου ἢ καμάρα ἦτον πόρτα πρὸς τὴν γῆν, καὶ τοῦτα τὰ Κοντάρια ἦταν μέγα βουνόν, ὁποῦ ἐφύλασσαν ἢ βίγλα τῶν βυζαντίων, διότι ἐφοβοῦνταν τοὺς δουτικούς.

Τὰ δὲ λεγόμενα Βιγλέντια, ἐκεῖ ἦτον βίγλα καὶ φύλαξις δυνατὴ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, εἶταν ἐχάλα τὸ Βυζάντιον.

Ὅτι τὸ Νεώριον, ἤγουν ὁ τόπος ὁποῦ ἐφύλασσοντο τὰ καράβια, τὸν ἐκτίσεν ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ ἦτον ἐκεῖ καὶ παζάρι τῶν πραγμάτων (φ. 179) τευτάδων τῆς θαλάσσης· πλὴν εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἰουστιανοῦ τὸ ἤφεραν εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἰουλιανοῦ.

Περὶ τοῦ ἀγωγοῦ.

Ὁ ὁδραγωγὸς τῶν μεγάλων καμαρῶν ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ Οὐάλεντος ὡσάν φαίνεται.

Περὶ τῆς κινστέρας τοῦ Ἀσπάρου.

Ἡ καλουμένη στέρνα τοῦ Ἀσπάρου ἐκτίσθη ὑπὸ Ἀσπάρου καὶ Ἀρδαβουρίου εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου Λέοντος, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ εἰ δύο ἀφ' οὗ ἐτελειώθη ἐσχετώθησαν. Τὸ δὲ σπήτιν τοῦ Ἀσπάρου ἦτον ὁποῦ εἶχε Βασίλειος ὁ παρακοιμώμενος.

Περὶ τῆς στέρνας τοῦ Ἀετίου.

Εἰς τὴν στέρναν Ἀετίου τοῦ πατρικίου, ὁποῦ τὴν ἐκτίσεν αὐτός, ἐστέκετον ἐκεῖ κολῶνα τοῦ Ἀετίου. Τὴν δὲ στέρναν τοῦ Βῶνου τὴν ἐκτίσε Βῶνος ὁ πατρικίος, εἶταν ἦλθεν ἀπὸ Ρώμης.

Πόθεν ἔφεραν τὰ γλυκτὰ μάρμαρα καὶ τὰς στηλάς.

Ὅτι ἀπὸ Ρώμης πολλὰ ἤφερον εἰδωλα καὶ μερικὰ ἔστησαν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον. Καὶ τὰ ἐξαιρετὰ ἦσαν ἐξήκοντα, μέσον εἰς τὰ ὁποῖα

ἦτον καὶ τὸ ὁμοίωμα τοῦ Αὐγούστου. Ὁμοίως καὶ ἀπὸ τῆς Νικαμη-
 ζείας ἤφεραν πολλὰ τοιαῦτα ὁμοιώματα ἀνθρώπων πέτρινα· ὅθεν καὶ
 τὸ ὁμοίωμα τοῦ Διοκλητιανοῦ εἰς τὸ ἵπποδρόμιον (φ. 179α) ἐφαίνε-
 τον ἕως τοῦ γόνυ κερτόν, ἀναμέσον τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος. Ἀκόμη
 ἤφεραν καὶ ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ Κυζίκου, καὶ ἀπὸ τὴν Καισάρειαν
 καὶ ἀπὸ Τράλλων καὶ Σάρδεων καὶ ἀπὸ Μωκισσοῦ καὶ ἀπὸ Σεβα-
 στείας καὶ ἀπὸ Σατάλων καὶ Χαλδείας καὶ ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς με-
 γάλης καὶ ἀπὸ Κύπρου καὶ ἀπὸ Κρήτης καὶ ἀπὸ Ρόδου καὶ Χίου
 καὶ ἀπὸ Ἀττάλίας καὶ ἀπὸ Σμύρνης καὶ Σελευκείας καὶ ἀπὸ Τυά-
 νων καὶ Ἰκονίου καὶ ἀπὸ τὴν Κίον, καὶ ἀπὸ Σικελίας καὶ ἀπὸ πάσα
 κίστερσ τῆς ἀνατολῆς καὶ δύσεως ἤφερεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διά-
 φερα μάρμαρα, καὶ θεάματα, τὰ ὅποια ὄρισεν ἔπου ἤθελεν καὶ τὰ
 ἐστήλωσαν, ἐξ ὧν ὅσοι περνοῦσι καὶ ὅσοι γνωρίζουσι νοοῦσι τὰ μέλ-
 λοντα ἔλθειν ὑστερον. Τὸ ὁμοίωμα τῆς θεᾶς τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ἀπὸ
 μαρμάρου ἦτον εἰς τὸ ἵππικόν, ἔπου ὅσοι ἐπάλαιον ἐδοκιμαζόνταν.

Τὰ δὲ τέσσαρα χρυσᾶ ἄλογα ἔπου ἐφαίνονταν ἐπάνω ἀπὸ τὰ
 κάγγελα ἦλθον ἀπὸ τὴν Χίον εἰς τὸν καιρὸν Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.
 Ἀλλὰ αἱ πεζαὶ στήλαι τοῦ Γρατιανοῦ καὶ τοῦ Οὐαλεντιανοῦ καὶ τοῦ
 κυρτοῦ Φιρμιλιανοῦ εἰς ἀνάγελων ἐβάλλθησαν.

Ἀμὴ ὅσαι ἐδειχναν ὅτι γεννώσι θηρία (φ. 180α) καὶ ὅτι τρώ-
 γουσιν ἀνθρώπους εἰς τὸ ἵπποδρόμιον· ἡ μία ἦτον Ἰουστινιανῶ τοῦ
 τυράννου, ἣτις ἐδειχνε τὴν ἱστορίαν τῶν ὑστερινῶν του πράξεων· ἡ
 δὲ ἄλλη ἔπου ἦτον καὶ καράβι, τινὲς λέγουσιν ὅτι ἡ Σκύλλα ἦτον
 ἀπὸ τὴν Χάρυδδιν ὅπου ἔτρωγε τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἐκεῖνος ἔπου
 τὸν κρατεῖ μὲ τὸ χέρι τῆς ἀπὸ τὴν κερυφήν ἔνε ὁ Ὀδυσσεύς. Ἄλλοι
 δὲ λέγουσιν ὅτι ἔνε ἡ γῆ καὶ ἡ θάλασσα καὶ ἐκεῖνοι ἔπου τρώ-
 γονται καὶ καταλύονται εἶναι οἱ ἑπτὰ αἰῶνες. Ἄλλοι λέγουσιν ὅτι
 ἔνε ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἐκεῖνος ἔπου περισσεύει ἔνε ὁ ἑβδομος
 αἰὼν. Καὶ ἐκεῖνη ὅπου καθέζεται εἰς τὸ σελλίον, τινὲς λέγου-
 σιν ὅτι ἔνε ἡ Βερῖνα ἡ γυνὴ τοῦ μεγάλου Λέοντος, ἄλλοι λέγου-
 σιν ὅτι ἔνε ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ἦλθεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα· ἄλλοι λέγου-
 σιν ὅτι ἔνε ἡ Σαίνα ὅπου τὴν ἤφερεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἀπὸ τὴν
 μεγάλην Ἀντιόχειαν. Ἡ δὲ Σαίνα ἦταν τετράπουν ζῶον καὶ ἰχθύς.
 Τὰ δὲ λοιπὰ ἀγάλματα ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ καὶ τὰ διάφερα ἄλογα

καὶ τὰ κιόνια τὰ πέτρινα καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ οἱ ὀβελίσκοι οἱ χαλκοὶ καὶ αἱ ἱστορίαι τοῦ μονολίθου καὶ αἱ κολῶνες καὶ τὰ κεφαλοκόλωνά τους (φ. 1806) ὅπου εἶχαν τὰς ἱστορίας καὶ τὰ ἄλλα κιόνια μὲ τὰ κεφάλια καὶ μὲ τὰ ποδάρια τους καὶ τὰ λοιπὰ γλυπτὰ μάρμαρα, καὶ μάλιστα ἔσα ἦσαν εἰς τὰς χαλκᾶς πόλας, τοῦτα ὅλα εἰδείχναν καὶ ἦσαν ἱστορίαι καὶ προρρήσεις τῶν μελλόντων πραγμάτων, τὰς ὁποίας ἔκαμε καὶ ἔστησεν ἐκεῖ Ἀπολλώνιος ὁ Τυρνεὺς εἰς ἐνθύμησιν διὰ τὸ ἦνε ἀνεξάλειπται. Ὁμοίως καὶ τὰ ἄλλα ἀγάλματα ὅπου ἔνε εἰς τὴν πόλιν ἐκεῖνος τὰ ἐστοίχειωσε. Καὶ ἔσαι γνωρίζουσι καὶ ἔχουσι τὴν πράξιν τούτων τῶν ἀποτελεσματικῶν τὰ εὑρισκάν ὅλα ἀληθῆ καὶ ἀλάνθαστα.

Ὁμοίως καὶ οἱ τρίποδες ἀπὸ τοὺς Δελφοὺς καὶ τὰ κιόνια ὅπου εἶχαν τοὺς καβελάρεους ἔγραφον τὴν αἰτίαν ὅπου τὰ ἔστησαν καὶ τί ἐσήμεσαν.

Αὐγουστος δὲ ὁ υἱὸς Ὀκταβίας, ἐπειδὴ τὸν Αὐγουστον μῆνα ἐδρασίλευσε, διὰ τοῦτο ἐτίμησε τὸν μῆνα τοῦτον καὶ ὠνόμασε τὸν Αὐγουστον κατὰ τὸ ὄνομά του, ἔτι πρότερον τὸν ἔλεγον Σεπτίλιον, ἦγουν ἕκτον μῆνα, ἀρχίζοντα ἀπὸ τοῦ Μαρτίου. Καὶ εἰς τὰς 18' τοῦ Αὐγούστου ἀπέθνηξε ἐγεννήθη δὲ εἰς τὰς κγ' τοῦ Σεπτεμβρίου. Καὶ εἰς τὰς δύο τοῦ Σεπτεμβρίου ἐνίκησε τὸν Ἀντώνιον (φ. 181α) καὶ ἀρχισε νὰ ἔνε μονάρχης διὸ ἐτίμησε καὶ τὸν Σεπτέμβριον μῆνα νὰ εἶναι ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ ἀρχὴ τοῦ νέου χρόνου ὅτι ἔβδομος μῆνας ἐλέγετο ὁ Σεπτέμβριος πρότερον.

Λέγει δὲ ὁ Ἀππιανὸς καὶ ὁ Δίων καὶ οἱ ἄλλοι ἱστορικοί, ὅπου ἔγραφαν τὰ πρακτικὰ τῶν Ῥωμαίων, ὅτι ὁ Καῖσαρ περνῶντας ἀπὸ τὴν Νικόπολιν εἰς τὸ Δυρράχιον διὰ θαλάσσης συνέθη μεγάλη φουρτούνα, καὶ φοβηθέντος ἐκείνου ὅπου ἐκράτει τὸ τεμόνι, διότι δὲν ἤξευρε πῶς ἦτον μέσα εἰς τὸ καράδι ὁ Καῖσαρ, ὅτι ἦτον σκεπασμένος νὰ μὴν γνωρίζεται· ἀνασκεπασθεὶς εἶπε πρὸς τὸν τιμονιέρην ἄμε ἐπάνω εἰς τὴν φουρτούναν, ὅτι βραστάζεις τὸν Καῖσαρα καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ Καίσαρος. Ὁ Καῖσαρ ὡςτὴν θεὸς τιμᾶται, τὸ ἀγαλμά του ἦτον λίθος τετράγωνος τὸ ὕψος ποδαρίων τεσσάρων, τὸ πλάτος δύο καὶ τὸ βάθος ἕνα. Στέκεται εἰς βᾶσιν χρυσοκάρφωτον καὶ τὸν

βίδουν θυσίας καὶ σπινθὰς καὶ τὸ σπῆρὶ του ἔνε ὀλόχρυσον καὶ τοῦτον τὸν σέβοντα: οἱ Ἀραβες.

Ἀπὸ τὸ κάστρο τοῦ Ἰκονίου ἤφερν ἐραιώματα μαρμαρίτικα, καὶ τὴν στήλην τοῦ Περσεῦς καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, ὅπου ἦτον θυγάτηρ (φ. 1816) τοῦ Βασιλέως ὡς λέγουσιν οἱ μῦθοι. Φαίνεται δὲ ὅτι ἦτον συνήθεια τοῦ τόπου νὰ βίδουν τοῦ θηρίου, ἦτοι τοῦ δράκοντος, ὅπου ἐφώλευεν ἐκεῖ, μίαν κόρην παρθένον νὰ τὴν τρώγῃ λοιπὸν κατὰ τὴν συνήθειαν ἔδεσαν καὶ τὴν Ἀνδρομέδαν διὰ νὰ τὴν δώσουν νὰ τὴν φάγῃ ὁ δράκωντας. Ἀλλὰ ὁ Περσεὺς ὁ κατοικῶν ἐκεῖ ἠρώτησε τὴν Ἀνδρομέδαν ὅπου ᾠδύρετον καὶ ἔκλαιε, διατὶ ἔκλαιε. Αὐτὴ δὲ ἐξηγήθηκε τὸ συμβάν. Ὁ δὲ Περσεὺς ἐκάθησε καὶ κρατῶν τὴν κεφαλὴν τῆς Γοργόνας ἐν σάκκῃ στραφεὶς ὑπισθοφανῶς εἰδείξε τὴν Γοργόναν τῷ δράκοντι. Καὶ εὐθὺς τὸ θηρίον ἐψόφησε καὶ ἔσκασε. Καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη τὸ κάστρον ἐκεῖνο Ἰκόνιον, διότι ὁ Περσεὺς εἰδείξεν ἐκεῖ τὴν εἰκόνα τῆς Γοργόνας. Καὶ ὅτι πρότερον ἐλέγετον ἢ χώρα Δαναεῖα, ἔπειτα ἔγέμισε θρήνου καὶ ὠνομάσθη Θρήνος, ὁ δὲ Φιλέδωρος τὴν λέγει Ἰκόνιον. Ὅπου καὶ ἀπέθικεν ὁ αὐτὸς Περσεὺς μὲ τὴν Ἀνδρομέδαν ὁμοῦ καὶ τοὺς ἐστήλωσαν τοὺς δύο ἐπάνω τῆς πόρτας τοῦ κάστρου. Ἦλθον λοιπὸν αἱ στήλαι αὗται ἐκ τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀντιοχέων καὶ τὰς ἔστησαν εἰς τὸ μέγα λουτρὸν τοῦ Κωνσταντίνου (φ. 182x) πλησίον τοῦ τζυκανιστηρίου.

Εἰς τὴν κατώγειον πόρταν τὴν μεγάλην ἐστέκετον εἰκὼν τινος ἀκριβοῦ ἀνθρώπου Ἕλληνας, καὶ ἀφεὺ ἐπῆραν ταύτην τὴν εἰκόνα, μέγα θαῦμα ἐφαίνετον. ἦγουν ἐσείβητον ὁ τόπος ἐκεῖνος τοσοῦτον καὶ τόσος σεισμὸς ἐγίνετον, ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθαύμαζε· ὁμοῦ ληστῆς τις ἐλθὼν εἰς τὸν τόπον ἔπαυσε τὸν σεισμὸν διὰ τῶν εὐχῶν τοῦ ἁγίου Σάββα.

Ἀκόμη στέκεται ἐπάνω εἰς ἀμάξι εἰς τοὺς ἀπκρους κίονας στήλη μιτς γυναικός, καὶ βωμὸς μετὰ μοσχάρου, κα' ἐκεῖ ἀλογα τέσσαρα χρυσᾶ καὶ ἐπάνω ἢ γυνὴ ἐπὶ δίφρου, κρατεῦσα ἐν φαλίδιον.

Ἀκόμη ἦτον ἐκεῖ καὶ ἄλλο ἄγαλμα, τὸ ὁποῖόν τινες εἶπον ὅτι ἦτον μέρος κατασκευῆ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἢ λοιπὴ ὑπῆρχε παλαιά, τινὲς δὲ ὅτι οὐδὲν ἦν τοῦ Κωνσταντίνου, διότι. ἕως τοῦ μεγάλου Θεοδοσίου θέαμα ἐγίνετον παρὰ τῶν πολιτῶν εἰς τὸ ἱπποδρόμιον,

ὅπου ἔλοι μὲ ἄπρᾳ κηρία καὶ φορεμένοι ἄπρᾳ φορέματα ἐρχόντησαν εἰς τὴν αὐτὴν στηλὴν μόνον. Καὶ τοῦτο ἔκαμιν ὅταν ἐώρταζον τὸ γενέθλιον τῆς πόλεως, ἤγουν τὴν ἡμέραν ὅπου ἄρχισαν νὰ κτίζουν τὴν πόλιν (φ. 1826). Ἐκεῖ ἐδάλθησαν εἰς κίονια γλυπτῆς ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα καὶ ἡ εὐθηνία καὶ ἡ πείνα.

Ὅτι εἰς τὴν λεγομένην λίμνην τοῦ Νεστορίου ἐστέκετον ἓνα βίβδι χαλκίνον πολλὰ πολλὰ μεγάλο καὶ ἔλεγεν ὅτι μίαν φοράν τὸν χρόνον ἐσκουζε φωνὴν ὡσαν νὰ ἦτον βίβδι ἀληθινὴν καὶ τότε τὴν ἡμέραν ἐκεῖνην ἐγίνοντο πολλὰ παράδεξα πράγματα.

Ἡ στηλὴ τοῦ Μαυρικίου ἦτοι τὸ ὁμοίωμα καὶ τῆς γυναικὸς του καὶ τῶν παιδίων του, ἦσαν εἰς τὴν χαλκὴν πόρταν καὶ ἐπάνω ἦτον ἡ εἰκὼν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπου τὴν ἔκαμε πρότερον αὐτός, αἱ δὲ ἄλλοι δύο εἰκόνες ἤλθον ἀπὸ τῆς γῆς τῶν Θηβῶν ὡσαν λέγει ὁ φιλόσοφος Ὀλγύριος.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέθανεν ὁ Μαρκιανὸς ὁ βασιλεὺς ἐγέννηκε κάποιος μαθητὴς τοῦ Εὐτυχίου, ὀνόματι Ἀκατος, ὅστις ἦτον διάκονος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἁγίας Εὐφημίας, καὶ ἀφ' οὗ εἶδε νικημένους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Εὐτυχίου. ἐδιάθη εἰς τὸ κάστρον τοῦ Σεραπίωνος ὅπου ἦτον εἰς τὴν γῆν τῶν Περσῶν καὶ τὸ ἔλεγον ράγιον καὶ εἶπε πρὸς τινα Περιτίωνα καστροφύλακα τὴν ἀδυναμίαν τῶν κατοίκων τῆς Χαλκηδόνος. Καὶ ἐκεῖνος παρευθὺς ἐρχεται μετὰ ἐβδομήκοντα χιλιάδων εἰς τὴν μητρόπολιν τῆς Χαλκηδόνος (φ. 183α). Καὶ τότε οἱ Χαλκηδῶνοι ἐφυγον εἰς τὸ Βυζάντιον καὶ ἐπήραν μετ' αὐτῶν τὰ λείψανα τῆς ἁγίας Εὐφημίας· λοιπὸν διότι δὲν ἔδωκαν τὰς ἐκκλησίας εἰς τὰ χέρια Εὐτυχίου, διὰ τοῦτο ὁ Ἀκατος εἶχεν ἐχθραν καὶ ἤφερε τὸν Περιτίωνα Πέρσῃν κατεπάνω τους. Τότε ἠρπάγη καὶ ὁ λεγόμενος Κρόνος χρυσέγκαυστος, ὅστις ἦτον εἰς τὴν Χαλκηδόνα, καὶ τὸν ἐπήραν εἰς τὴν Περσίαν. Εἰς τὸν καιρὸν δὲ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου πολλὰ θεάματα, καὶ πράγματα παλαιὰ ἐχαλάσθησαν, διότι ἦτον ἐκεῖνος ἀνόητος. Καὶ μάλιστα ἐχάλασε τὸ λεγόμενον Τρίζωδον ἦτοι τὰ τρία ζώδια ὅπου ἦσαν καὶ μικροὶ τάφοι Ἑλλήνων τινῶν καὶ ὀρφανῶν καὶ ἄλλα οἰκίματά τινα.

Ἐν δὲ τῇ πρὸς βορρᾶν πόρτᾳ τοῦ κάστρου ἦσαν στηλαὶ γυναικεῖαι δικέφαλοι, ὅπου καὶ ἐγινε θαῦμα, ὅτι ἐπίασε φωτὶα καὶ ἑκαίετα

τὸ κάστρον καὶ τὰ τείχη, ἀλλὰ ἐκείνο τὸ πύργιον καὶ αἱ στήλαι ἐστέκοντο καὶ ἔταν ἔγγιζεν ἐκεῖ ἡ φωτὶα ἐστρέφετον ὀπίσω ὀργυαῖς πέντε ἀπὸ τῆς στήλης.

Τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὁ Χοσρόης ἠχμαλώτισε καὶ ἐκύρσευσε τὰ Ἱεροσόλυμα καὶ ἐπήρε καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν (p. 1836), ἀλλὰ ὁ Ἡράκλειος εἰς τοὺς εἰκοσιδύο χρόνους τῆς βασιλείας του ἐσκότωσε τὸν Χοσρόην καὶ τὴν σκλαβίαν ἑλλην καὶ τὸν τίμιον σταυρὸν πάλιν εἰς τὸν ἴδιον ἤφερε τόπον διὰ τῆς εὐχῆς καὶ δεήσεως Δομέστου τοῦ ἐν ἀγίοις πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὅστις εἰς τοῦτο τολλὰ ἐκοπίασεν.

Τὸ δὲ λεγόμενον Σμυρνίον τόπος ἦτον καὶ εἶχε ὑποκάτω τῆς γῆς τὸ πρὸς βορρᾶ μέρος ὀργυαῖς δέκκ, στήλης θ' σιμὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Θεοδώρου.

Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλαι πέντε στήλαι, αἱ μὲν τρεῖς Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ τῆς γυναικὸς του Φαύστας καὶ Ἰλαρίωνος τοῦ προποζίτου, αἱ δὲ δύο ἦταν ἢ μία τοῦ τρίτου παιδὸς τοῦ λεγομένου καὶ αὐτοῦ Κωνσταντίνου καὶ ἡ ἄλλη τοῦ ὀνομαζομένου Κρίσπου, τὸν ὅποιον ὁ Ἡρόδοτος καὶ Ἰππόλυτος οἱ χρονογράφοι λέγουσιν ἔτι ἐκοψεν ὁ πατὴρ τὴν κεφαλὴν του, διότι ὑποπτεύθη ἔτι εἶχε νὰ κάμῃ μὲ τὴν μητέρα του τὴν Φαύσταν. Ὁθεν ἐκείνην ὄρισε καὶ ἔβαλαν μέσα εἰς λουτρὸν πολλὰ καιόμενον διὰ νὰ κατακαῇ, τὸν δὲ υἱὸν του ὄρισε καὶ ἐκοψαν τὴν κεφαλὴν του χωρὶς κάμμιαν κρίσιν. Ἀλλὰ ὑπερον λυπηθεὶς μετενόησε (p. 184 a) καὶ ἐκλαυσε πικρὰ εἰς αὐτὸν μ' ἡμέρας καὶ μ' νύκτας καὶ δὲν ἐλούσθη, οὐδὲ ἔπεσεν εἰς κρεββάτι. Ἐκαμε καὶ τὴν στήλην του ἀπὸ ἀσήμι καθαρὸν καὶ ἔβαψέ την μὲ πολὺ χρυσαφι, τὸ δὲ κεφάλι του ἔκαμε ἐλόχρυσον καὶ ἔγραψεν εἰς τὸ μέτωπον· τοῦτος ἔνε ὁ ἠδικημένος υἱός μου. Τούτην τὴν εἰκόνα ἔστησεν καὶ πολλὰ μετανόησας ἐπαρεκάλει τὸν θεὸν διὰ τὴν ἁμαρτίαν ὅπου ἔκαμε. Αἱ δὲ λοιπαὶ εἰκόνες ἦσαν τοῦ Σεβήρου, τοῦ Ἀρματίου, τοῦ Ζευξίππου, τοῦ Βιγλαντίου, ὅστις ἔκτισε τὰ βιγλέντια, αἱ ὅποιαι ὄλες παρ' αὐτοῦ ἐστηλώθησαν, ἀλλὰ οἱ Ἀρφανοὶ ἀφ' οὗ τὰς εὐρον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Οὐάλεντος, ἐκεῖ τὰς ἐκατέχωσαν νὰ μὴν φάνωνται.

Εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, τὴν λεγομένην ἀγίαν Σοφίαν,

στήλαι καὶ μάρμαρα πάμπολα ἦσαν. ἐξαιρέτοι δὲ στήλαι καὶ αἱ περισσότεροι ἦσαν τῶν Ἑλλήνων, ἦγουν τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων, καὶ τοῦ Διοκλημιανοῦ καὶ τὰ δωδεκά ζώδια καὶ ἡ Σελήνη καὶ ἡ Ἀφροδίτη καὶ τὸ ἀστὲρ ὁ ἀρκτοῦρος, ὅπου ἐβαστάζετον ἀπὸ δύο περσικῆς καλώνες, καὶ ὁ νότιος πόλος καὶ ἡ ἱέρεια τῆς Ἀθηνᾶς (φ. 184p). Ἐκ δὲ τῶν χριστιανικῶν ἦσαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου καὶ Κωνσταντῶς καὶ Γαληνοῦ καὶ Θεοδοσίου καὶ Ἰουλιανοῦ καίσαρος καὶ ἑτέρου Ἰουλιανοῦ ἐπάργου, Λικινίου αὐγούστου, Οὐαλεντινιανοῦ, Θεοδοσίου καὶ Ἀρκαδίου υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Συραπίωνος δπάτου. Ἐλένης δὲ τῆς μητρὸς Κωνσταντίνου τρεῖς, ἡ μία πορφυρὰ μὲ τὰ μαρμαριτάρια, ἡ ἄλλη μὲ ψηφίδες ἀργυρῆς εἰς χάλκινον κιόνι καὶ ἡ τρίτη ἐλεφαντώδης, ὅπου τὴν ἤφερον ὁ ῥήτωρ Κύπριος. Μεταξὺ ὁποῖαις ὁ Ἰουστινιανὸς τὸν ναὸν μέγιστον ἀνήγειρε μετὰ πίστεως καὶ πόθου πολλοῦ. Καὶ οἱ πειραμένοι ἄνθρωποι εἰς τοῦτα τὰ πράγματα γυρεύοντας θέλουσιν εὖρει πολλὰ προγνωστικά.

Περὶ τοῦ στρατηγοῦ ὀνόματι Μανάκ.

Μανάκ ὁ στρατηγὸς ἀφ' οὗ ἐνίκησε τοὺς Σκύθας παντελῶς, τὸν ἐτίμησαν καὶ τὸν ἔστησαν εἰς εἰκόνα, τὴν λέγουσιν τινες καὶ μῦθιον. Ἐκεῖ ἦτον καὶ καλὸν ὄρολόγιον, ὅπου ἔστέκοντο κιόνια καὶ μῦθι χάλκινον, καὶ δύο χέρια χάλκινα. Τὸ δὲ μῦθιον εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Βαλεντιανοῦ ἐτυπώθη, ὅτι τότε ἀρχὴ εὐρέθη τὸ μῦθιον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τοῦτο καὶ ὁ Θεοδώρητος τὸ σαφηνίζει. (φ. 185a) Ἀκόμη εἰς τὴν πόλιν εἰς τὸ σπήτι τὸ ἔλεγον ἀρτοτυριανὸν ἔστησαν μίαν εἰκόνα ἀργυρῆ εἰς θωρίαν νὰ τὴν βλέπουν, διότι ἦτον τὸ μακρὸς τῆς πῆχες ιε καὶ τὸ πάχος πῆχες ὀκτώ, τὴν ὅποιαν ὁ εὐσεθὴς Μαρκιανὸς κόψας εἰς τὸ χαρναγεῖον, ὤρισε καὶ ἐμέρασάν τὴν στόμα εἰς τὰ πτωχά.

Ὅτι ὁ σταυρὸς ὅπου εἶχε τὰ γράμματα τὸ, ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος ἔστηκῶθη ἀπὸ τοῦ πρώτου φόρου, καὶ ἔτσι πρὸς τὸ μέρος τῆς ἀνατολῆς ἦσαν στήλαι Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης. Καὶ ὁ σταυρὸς ἦτον ὡς τὸν εἶδεν εἰς τὸν οὐρανόν, ὅπου ἔλεγε «Κωνσταντῖνε ἐν τούτῳ νίκα».

Καὶ ἀκόμη στήλη μία φοβερὰ ἐλέφαντος ἐστέκετον εἰς τὸ ἀριστερόν μέρος σιμὰ εἰς τὴν μεγάλην στήλην, ὅπου καὶ παράδοξον

θέαμα ἐφάνη, ζῷσι ἐγένετο σεισμός μέγας καὶ ὁ ἐλέφας ἔπεσε καὶ ἔλασε τὸ ἕνα τοῦ ποδᾶρι· τὸ ὀπισθιόν. οἱ δὲ ἄνθρωποι τοῦ ἐπάρχου δρομόντες νὰ σηκώσουν τὸν λέφαν τὸν εὗραν μὲ ποδᾶριν ἀπὸ κόκκαλα ἀνθρώπινα.

Καὶ γὰρ ἓνας ἐστέκετον δηλῶν τὴν κριτικὴν τῆς πανηγύρεως (φ. 185β) καὶ μὲτ' αὐτῆς στήλῃ δηλοῦσα τὴν αὐθάδειαν τῶν ἀγοραζόντων καὶ τῶν πωλούντων εἰς τὸ παζᾶρι. Ἦσαν καὶ ἄλλα τινὰ στέμματα, ἤγουν κορώνες καὶ στεφάνια μέσον εἰς τὸ παζᾶρι μὲ ζώδια καὶ ἐστέκοντο ἐπάνω εἰς κιόνια. Καὶ εἶχαν ἱστορίας καὶ προγνωστικά τῶν πραγμάτων ὅπου ἐμελλε νὰ γένουν εἰς τὴν πόλιν ταύτην. Καὶ ταῦτα πάντα τὰ ἐγγώριζον οἱ ἀποτελεσματικοὶ ἐπιστήμονες· τὰ ὅποια δὲ αὐτὸ ἐστήλωσεν Ἀπολλώνιος ὁ Ἰουανεύς παρακληθεὶς ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου.

Εἰς δὲ τὸ μέγα μίλιον ἐστέκετον στήλῃ τοῦ Θεοδοσίου ἐπάνω εἰς ἄλογον χάλκινον καὶ ἐκράτει εἰς τὸ χέρι τοῦ μῆλον. Τὰ δὲ ὀκτώ κιόνια καὶ οἱ ποδίσκοι ἔχουσιν ἱστορίας πολλὰς, τὰς ὅποιας ἐχρῶσασεν καλλύνας. Εἰς δὲ τὸν περίπατον ἦσαν στήλαι ἐπάνω εἰς ἄλογα, ἤγουν τὸ γένος Τραϊανοῦ καὶ Θεοδοσίου, καὶ Βαλεντινιανοῦ· ἀλλὰ ἡ στήλῃ τοῦ κυρτοῦ Φερμιλιανοῦ ἐγένετο πρὸς γέλωτα καὶ ἦτον ἕως τῆς σήμερον. Τὸν δὲ Ξηρόλοφον θέαμα καὶ θαῦμα μέγιστόν τινος ἐκάλουν· εἰς αὐτὸν δὲ ἦσαν κοχλιοειδῆ ἀγάλματα καὶ κτίρια τ' καὶ τὸ ὁμοίωμα (φ. 186α) τῆς Ἀρτέμιδος εἰς κολώναν καὶ ἄλλα πολλὰ ὠραιότατα καὶ θέας ἄξια, ὑστερον δὲ ὠνομάσθη ὁ Ξηρόλοφος καὶ φόρος Θεοδοσιακός ἤγουν παζᾶρι τοῦ Θεοδοσίου, ὅμως ἦτον καὶ πρότερον ἀπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Ὅτι εἰκόνες ὠραῖαι καὶ μεγάλαι Μητροφάνους καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Παύλου ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ ἦσαν σιμὰ εἰς τὸ μέγα κίονι τὸ πορφυρὸν ἀνατολικά, τὰς ὅποιας εἰκόνας οἱ ἀρειανοὶ ὡσὰν ἐνίκησαν τὰς ἔκαυσαν. Ἐκαύσαν δὲ καὶ τὴν ἁγίαν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου καὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθὼς Ἀγκυριανὸς ὁ χρονογράφος εἰς τὸν δέκατόν του λόγον καὶ ὁ Ἀναστάσιος τὸ γράφουν. Ὁ δὲ ναὸς τοῦ ἁγίου Ἀγαθονίου ἀνανεώθη πρότερον ὑπὸ τοῦ Ἀναστασίου εἰτα δεύτερον ἀνεκαινίσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ. Εἰς αὐτὸν τὴν ναὸν πατριάρχαι ἐπὶ ἑπτά ἔπα-

τριασχευσαν· καὶ ἔκαμιν χρόνους πενήτη·οντα καὶ βασιλεις ἐστέρθησαν ἐκεῖ τέσσαρες. Ἦσαν δὲ καὶ παλάτιον μέγιστον ἐγγὺς τοῦ ναοῦ, τὸ ὄπισθον ὃ Ἰβηρίας πρῶτος τὸ ἐγάλασε καὶ τὴν ἐδαλεν εἰς τὴν βασιλεια (φ. 186β). Τὰ δὲ τειχία τῆς πόλεως εἰς τὰς μεγάλας πόρτας εἰς τὸν καιρὸν λέοντος τοῦ μεγάλου καὶ εὐσεβοῦς ἀνεκαινίσθησαν· ὅτε ἔκαμιν λιτανείαν καὶ τὸ κύριε ἐλέησον μ' φοράς ἐδόθησαν καὶ ὁ δῆμος τῶν πρασίμων ἐκραζον λέγοντες· Ἐλένη καὶ Κωνσταντίνος καὶ Θεοδοσίος κατὰ κράτος ἐνίκησαν.

Τὰ δὲ τειχία ὅπου εἶναι πρὸς τὴν θάλασσαν ἀνενεώθησαν πρῶτα ὑπὸ Ἰβηρίου τοῦ Ἀψιμάρου, ὅτι ἕως τὸν καιρὸν τοῦ ἦσαν πολλὰ ἀμελημένα. Καὶ ἐκ δευτέρου πάλιν τὰ αὐτὰ τειχία ὑπὸ Θεοφίλου ἀνενεώθησαν.

Ἐτι γίνωσκε ὅτι ὁ ἅγιος Μώκιος πρῶτα ἐκτίσθη ὑπὸ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου, πρότερον δὲ ἑκατόκις ἐκεῖ πληθος Ἑλλήνων· διότι ἦτον ναὸς τοῦ Διὸς καὶ ἀπὸ τὰ λιθάρις τούτου τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην ὅλην ἐκτίσθη ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου. Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν ναὸν ἐπαρεκάλεσαν τὸν μέγαν Κωνσταντίνον οἱ Ἕλληνες νὰ κατοικοῦσιν ἐκεῖ. Καὶ ἄρηκέ τους πρὸς καιρὸν. Ἐστάθησαν λοιπὸν χρόνους ἑπτὰ. Εἶτα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐσ-στώθησαν. Ὅμως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ μεγάλου Ἰουστινιανοῦ ἐξανακτίσθη ὁ ναὸς καὶ τὸν ἔκαμιν εἰς τὸ σχῆμα ὅπου φαίνεται.

(φ. 187α). Ὁ μέγας Κωνσταντίνος ἐκτίσε τὴν ἁγίαν Εἰρήνην τὴν παλαιάν καὶ τὴν ἁγίαν Σοφίαν δρομικὴν καὶ τὸν ἅγιον Ἀγαθόνικον καὶ τὸν ἅγιον Ἀκάκιον. Ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ ἡ ἁγία Ἐλένη ἐκτίσε πρῶτον τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους δρομικόν, ξυλόσπεγον, εἶτα ἐκτίσε καὶ τὴν μονὴν τῆς Βηθλεὲμ καὶ τρίτην ἐκκλησίαν ἐκτίσε τὰ Γαστρία. Ὁνομάσθησαν δὲ Γαστρία ἐκ ταύτης τῆς αἰτίας· διότι ἔταν ἡ ἁγία Ἐλένη ἤφερρον τὸν τίμιον σταυρὸν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ τὸν ἔμπασεν εἰς τὴν πόλιν ἀπὸ τὴν πόρταν τοῦ Ψωμαθεῶς καὶ τοὺς κρῖνους καὶ τὰ βασιλικά καὶ τὰ τριαντάφυλλα καὶ κώστους καὶ κάμψυχα· καὶ τὰλλα μυρτικὰ ὅπου ἦσαν ἐπάνω εἰς τὸν σταυρὸν τὰ ἐφύτευσαν ἐκεῖ εἰς γάστρας καὶ ἐκ τούτου ὠνόμασε τὸν τόπον Γαστρία, καὶ τὴν μονὴν Γαστρία ἐπωνόμασεν.

Ὅμοίως καὶ ὁ Ψωμαθεῶς, τὸ Ἰψωμαθεῖον, καὶ τὰ παλάτια, καὶ

τὸ γηροκομεῖον ἐκτίσθησαν παρὰ τῆς ἁγίας Ἑλένης, καὶ ὁ ἅγιος Θεόδωρος τοῦ Κλαυδίου.

Ὁ δὲ Οὐρβίκιος, ἔστις ἐπαρεστέκετον εἰς τὰ κτίσματα ἔκτισε τὸν ἅγιον Ἰουλιανὸν μετ' ἐδικτὴν του ἐξοδὸν (φ. 181β), ὅπου ἦσαν τὰ ἄρματα τῶν Ῥωμαίων.

Εἰς τὸ καλούμενον Ἀλωνίτζιν, παλάτια ἦσαν, τὰ ὅποια ἔκτισεν ὁ μέγας Κωνσταντῖνος διὰ νὰ ἀπληκεύουν οἱ πρόκριτοι Ῥωμαῖοι.

Εἰς τὰ ὅποια καὶ ὁ μέγας Θεοδοσίος ἔταν ἦλθεν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀπλήκυσεν καὶ εἰς τοῦ Ῥουφίου τοῦ σκυτοτόμου, τὸν ὅποιον Ῥουφῖνον ὕστερον εἰς ἀντάμειψιν ὁ Θεοδοσίος τὸν ἐτίμησε μάγιστρον ὃς ἔκτισε τὰς Ρουφινιανὰς κτίσεις.

Ὁ μέγας Κωνσταντῖνος ἔκτισε καὶ τὰ Μάγκανα, ὀσπήτια οὕτω λεγόμενα, διότι ἔλα τὰ μάγκανα τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὰς μηχανικὰς ὕλας ἐκεῖ ἐφύλαττον.

Ὅμοίως ἔκτισεν εἰς τὸ ἱεποδρόμιον καὶ τὸν ναὸν τῆς ἁγίας Εὐφημίας. Ἀφ' οὗ δὲ ἀπεράσαν χρόνοι ὑμῆ' ὅπου ἦλθεν ὁ μισόθεος Κοπρώνυμος, τὸ ἔκαμεν ὁ ἄθεος κοπροθέσιον. Καὶ τὸ λείψανον τῆς ἁγίας εἰς βυθὸν τῆς θαλάσσης ἀπέρριψε. Ἐπειτα δὲ χρόνους λ' Ἐιρήνην ἢ εὐσεβεστάτη αὐγούστα πάλιν τὸν ναὸν ἀνοικοδόμησε καὶ τὸ λείψανον παραδόξως εὐρούσα ἔφερεν ἐκεῖ.

(φ. 188α). Γίνωσκε ἔτι μέλλοντας ὁ μέγας Κωνσταντῖνος νὰ κτίσῃ τὴν πόλιν θέλοντας νὰ καταμετρήσῃ τὸν τόπον καὶ ἕως ποῦ νὰ κάμῃ τὰ τείχη ἐξῆλθε καὶ ὑπήγε τὸ γύρω πεζὸς μετὰ τῶν μεγιστάνων του. Εἶτα ἀφ' οὗ ἐπεριπάτησαν πολὺν τόπον τοῦ εἶπαν οἱ ἄρχοντες· ἀρκεῖ ἕως ἐδῶ νὰ γένη τὸ τεῖχος. Ἐκεῖνος εἶπεν οὐχὶ ἀλλὰ ὅπου σταθῇ ὁ ὀδηγός μου ἄγγελος ἐκεῖ θέλω στήσαι καὶ ἐγὼ τὰ τείχη. Ἐδλεπεν οὖν μόνος του τὸν θεῖον ἄγγελον ὅπου ὑπήγε-νεν ἔμπροσθέν του. Καὶ ὅπου ἔπηξεν ὁ ἄγγελος τὴν ρομφαίαν, ἐκεῖ καὶ αὐτὸς ἔστησε τὸ σημάδι τοῦ τειχίου.

Ἄλλο γίνωσκε ἔτι κατὰ μίμησιν τῆς παλαιᾶς Ρώμης ἐκτίσθη αὕτη ἢ θεόδοτος Κωνσταντινούπολις, καὶ ἡ πρεσβυτέρα Ρώμη ἔνε ὡσάν ἢ μάννα ὅπου ἐγήρασε καὶ ἀδυνατήσε, αὕτη δὲ ἢ πόλις ἔνε θυγάτηρ ἐκείνης, καὶ ὡς νέα Ρώμη δυνατωτέρα εἰς τὴν φυσικὴν θέ-

σιν τοῦ τόπου· καὶ εἰς τὰ πάμπολλα βασιλικά εἰκοθεμήματα καὶ θεάματα ὀρασιότατα ὅπου εἶχε. Καλὰ καὶ ὁ καιρὸς ἐφθειρε καὶ μετήλλαξε τὰς εὐμορφίας αὐτῆς, τὰ κάλλη τῶν θείων ναῶν, τὰ (φ. 188, β) ἀσύγκριτα, τὰ μάρμαρα, τὰς στηλάς τὰ ἀποτελεσματικά καὶ προγνώστικα, τὰ βασιλικά παλάτια, τὰ ἐκ θεοῦ δωρήματα καὶ τὰλλα, πλὴν τῷ θεῷ δοῦσα τῷ παιδεύοντι καὶ πάλιν ἐατρεύοντι καὶ πάντα πρὸς τὸ συμφέρον εἰκονομοῦντι ὡς αὐτὸς γινώσκει, ἀμύν